GRATIS

Cena numeru 3 zł

GŁOS KALISKI

PISMO POLSKIEJ PARTII ROBOTNICZEJ

ROK IV — ŚRODA, DNIA 11 SIERPNIA 1948 ROKU — Nr 220 (1145)

Rozmowy w Moskwie trwają

„Daily Worker" o bankructwie marshallowskich planów podziału Europy

LONDYN (PAP.). Dzienniki londyńskie wyrażają przekonanie, że przedstawiciele mocarstw zachodnich odbędą jeszcze dalsze konferencje z ministrem Mołotowem. Podkreśla się, że minister Mołotow pragnie omówienia całokształtu problemu niemieckiego, podczas gdy reprezentanci państw zachodnich dążą przede wszystkim do tego, aby poprawić swą pozycję w Berlinie.

„Daily Worker" przypomina, że przed kilkoma miesiącami państwa zachodnie miały okazję wszczęcia rozmów ze Związkiem Radzieckim. Okazja ta wyłoniła się podczas wymiany not między Bedell-Smithem a ministrem Mołotowem, lecz rządy mocarstw zachodnich odrzuciły tę okazję. Zamierzały one najpierw wprowadzić w życie w całej pełni plan Marshalla, rozbudować system sojuszów między państwami zachodnimi i Stanami Zjednoczonymi, a następnie dopiero przystąpić do rozmów ze Związkiem Radzieckim.

W związku z tym rządy krajów zachodnich sharmonizowały pod batutą Waszyngtonu swą politykę w Europie zachodniej i w Niemczech zachodnich. Prowadziły one akcję aktów jednostronnych, ignorując stanowisko Związku Radzieckiego i jego sojuszników.

Plan amerykański okazał się jednak planem nierealnym. Odbudowa gospodarcza Europy zależna jest nie od pomocy zagranicznej, lecz przede wszystkim od rozwoju handlu między Europą Wschodnią a Zachodnią. Plan Marshalla, jako plan odbudowy Europy — zawiódł w zupełności. Narody europejskie niedwuznacznie dały do zrozumienia, że dobrowolnie nie wezmą udziału w anglo-amerykańskiej grze, skierowanej przeciwko Związkowi Radzieckiemu i godzącej w interesy Europy.

W tej sytuacji — pisze „Daily Worker" — nie mają racji ci publicyści i politycy, którzy przeciwstawiają się ustępstwom ze strony mocarstw zachodnich na rzecz Związku Radzieckiego. Nie o ustępstwa w ścisłym tego słowa znaczeniu chodzi, lecz **o naprawienie błędów, popełnionych w przeszłości.** Ci, którym droga jest sprawa pokoju, powinni zorganizować kampanię i domagać się, aby rozmowy moskiewskie były prowadzone na zasadzie dobrej woli, zgodnie z obowiązującymi układami międzynarodowymi.

LONDYN PAP. — Jak donosi agencja Reutera, ambasador Stanów Zjednoczonych Lewis Douglas odwiedził we wtorek Foreign Office, by omówić z ministrem spraw zagranicznych Bevinem raport otrzymany w nocy z Moskwy na temat spotkania między przedstawicielami trzech mocarstw zachodnich a ministrem spraw zagranicznych Mołotowem.

W celu omówienia raportu spotkali się również ambasador francuski Massigli i sir Wiliam Strang. W londyńskich kołach dyplomatycznych nie przewiduje się, by nowe uzgodnione instrukcje trzech mocarstw zachodnich zostały przekazane przedstawicielom tych mocarstw w Moskwie przed środą.

RZYM PAP. — „Unita" komentując przebieg rozmów moskiewskich przypomina, że Rząd Polski wystosował notę do Francji, w której podtrzymuje swój protest przeciwko jednostronnej akcji mocarstw zachodnich w Niemczech.

„Unita" omawia równocześnie zagadnienie b. kolonii włoskich. Dziennik podkreśla, że *Polska odnosi się przychylnie do przyznania powiernictwa nad Libią Włochom.* Jedynie Związek Radziecki i kraje demokracji ludowej wypowiedziały się na korzyść Włoch — stwierdza dziennik.

Fakt ten notuje również „Avanti" i „Paese", które przytaczają stanowisko Polski w sprawie kolonii włoskich. *Dzienniki te potępiają reakcyjną prasę włoską za świadome i tendencyjne przemilczanie stanowiska Polski w sprawie problemu kolonii włoskich.*

Depesza do ministra Minca

od czechosłowackiego ministra handlu zagranicznego

WARSZAWA PAP. — Minister Przemysłu i Handlu Hilary Minc otrzymał od opuszczającego Polskę czechosłowackiego ministra handlu zagranicznego dr Antoniego Gregora depeszę treści następującej:

Przed wyjazdem z zaprzyjaźnionej Polski zechce Pan Minister przyjąć jeszcze raz podziękowanie za serdeczne przyjęcie. **Pobyt na Wystawie Ziem Odzyskanych we Wrocławiu napełnił mnie głębokim podziwem dla wysiłku braterskiego narodu polskiego. Wystawa tak imponująco przygotowana przez waszych techników i artystów posiada jednakowo ważne znaczenie tak dla Polski, jak i dla Czechosłowacji.**

Powracam do Pragi z głębokim przeświadczeniem, że wspólna nasza praca na ostatnim posiedzeniu Rady Gospodarczej będzie owocna. Nasze rozmowy i bogate doświadczenia oraz wrażenia, jakie wywozimy z waszego kraju, przyczynią się do jeszcze większego zcementowania przyjaźni polsko-czechosłowackiej oraz współpracy gospodarczej między naszymi krajami.

Pietro Nenni

przybył do Moskwy

MOSKWA PAP. — Pietro Nenni, przywódca socjalistów włoskich, przybył z Leningradu do Moskwy. Nenni spędził kilka dni w Leningradzie, gdzie szczególnie zainteresował się i zwiedził miejscowości związane z bohaterską obroną Leningradu.

Ostre tarcia między Belgią i Holandią

Zimna wojna między państwami Beneluxu

PARYŻ PAP. — Z Brukseli donoszą o ostrych tarciach w stosunkach pomiędzy Belgią i Holandią. Pomimo starań z obu stron, nie tylko nie zdołano usunąć spornych spraw lecz zaobserwowano dalsze ich zaostrzenie się.

Proamerykańska polityka belgijskiego premiera Spaaka spotyka się z coraz liczniejszymi głosami krytyki w Holandii. Prasa belgijska nie ukrywa swych zarzutów pod adresem Holandii za niechęć do bezwzględnego podporządkowania się polityce Spaaka, prowadzącej do całkowitego uzależnienia Beneluxu od Stanów Zjednoczonych.

Poważne zaniepokojenie w kołach belgijskich wywołała wiadomość, że deficyt handlowy tego państwa z Holandią wyniósł w ubiegłym roku 25 miliardów franków belgijskich, w czym niemałą rolę odegrał wzmożony import ze Stanów Zjednoczonych.

Do kampanii przeciwko polityce Spaaka i wzrostowi interwencjonizmu amerykańskiego w wewnętrzne sprawy krajów Beneluxu przyłączyła się również Holandia.

Prasa tego kraju doniosła o istnieniu *tajnego układu gospodarczego pomiędzy USA i Belgią, podkreślając szczególnie bezceremonialne rozpanoszenie się przemysłowców amerykańskich w Kongo belgijskim.* W zamian za odsetki, przyznawane Belgom przez eksploatujących Kongo Amerykanów, rząd belgijski zobowiązał się do zakupywania towarów przede wszystkim w Stanach Zjednoczonych. Polityka taka odbiła się bezpośrednio na belgijsko - holenderskich stosunkach handlowych.

Odpłacając pięknym za nadobne, *strona belgijska wysuwa na światło dzienne różne nieprzyjemne dla Holendrów szczegóły ich polityki w Indonezji.* Oczywiście, że tego rodzaju wzajemne zarzuty nie wpływają na odprężenie lecz — wręcz przeciwnie — *przyczyniają się do zaostrzenia atmosfery.*

Wallace piętnuje politykę Trumana

Atak na swobody demokratyczne spotka się z odporem postępowej opinii USA

NOWY JORK PAP. — Kandydat Partii Postępowej na stanowisko prezydenta Henry Wallace złożył przedstawicielom prasy oświadczenie, w którym *ostro napiętnował prowadzone ostatnio dochodzenia w sprawie „działalności antyamerykańskiej" wielu przedstawicieli obozu postępowego.* Wallace stwierdził, że celem tej kampanii jest *odwrócenie uwagi narodu amerykańskiego od aktualnych zagadnień nierostrzygniętych dotychczas przez partie rządzące. Kampania ta jest dalszym ciągiem polityki terroru stosowanego przeciwko elementom postępowym, za którą odpowiedzialność ponoszą przywódcy obu partii, w tej liczbie również Truman.*

„Dwupartyjna polityka zastraszania" zdaniem Wallace'a zmierza do całkowitej likwidacji swobód konstytucyjnych w USA i jest skutkiem bankructwa postulatów partii demokratycznej i republikańskiej zarówno w życiu wewnętrznym jak i na arenie międzynarodowej.

Nawiązując do ostatnich wystąpień Trumana, Wallace podkreślił, że *wypowiedzi prezydenta są całkiem sprzeczne z faktyczną działalnością jego partii i rządu.*

Wallace oskarżył następnie ministra sprawiedliwości Clarka o pozbawienie obywateli i organizacji amerykańskich praw przewidzianych przez konstytucję i stwierdził, że w chwili obecnej w Stanach Zjednoczonych prowadzona jest kampania represji przeciwko siłom postępowym, która nie miała dotychczas precedensu w historii kraju. Wallace zapowiedział jednak, że *partia postępowa będzie walczyła w dalszym ciągu przeciwko próbom zniesienia swobód obywatelskich i opanowania kraju przez reakcję.*

Starcia na Malajach

LONDYN PAP. — Nadchodzą tu dalsze wiadomości, świadczące o coraz bardziej rozległym charakterze walk na Malajach. Ostatnio brytyjskie siły wojskowe prowadziły operacje przeciwko Paulai (Malaje północno - zachodnie), gdzie, według doniesień brytyjskich znajdowała się baza powstańcza. Operacje te przeniosły się do dżungli. Patrole brytyjskie wykryły koncentrację około tysiąca powstańców.

Zacięte walki na froncie Grammos

RZYM PAP. — Agencja Elefteri Ellada donosi, że silne oddziały wojsk ateńskich próbowały opanować okolice Oxya, Liokas i Stavros na linii Grammos. Zacięta walka trwała przez cały dzień i zakończyła się wycofaniem monarchistów na pozycje wyjściowe.

W rejonie Skantsiko oddziały ateńskie podjęły również próbę przekroczenia rzeki Saranta poros. Atak ten został odparty przez armię demokratyczną, która zdobyła znaczną ilość sprzętu wojennego ,m. in. 5 ciężkich moździerzy pochodzenia amerykańskiego.

RZYM PAP. — Jak donoszą z Lamii, został tam wykonany wyrok na 8 działaczach demokratycznych. W Herakleyon na Krecie rozstrzelano 5 przywódców organizacji EAM i jednego z bohaterów ruchu oporu z czasu okupacji niemieckiej. W Atenach został wszczęty proces przeciwko 38 demokratom, oskarżonym o dostarczanie pomocy armii demokratycznej.

Rozruchy w Iranie

MOSKWA PAP. — Agencja TASS donosi z Teheranu, iż w związku z ogólnym pogorszeniem się sytuacji materialnej ludności i ostatnią zwyżką cen produktów żywnościowych w różnych miejscowościach kraju doszło do rozruchów. Dziennik „Iran" podaje, że w Kaźwinie rozruchy zakończyły się krwawym starciem między oddziałami policji i ludnością miejscową.

De Gasperi wspomaga Sophulisa

Robotnicy włoscy w Taranto nie chcą ładować broni dla faszystów greckich

RZYM PAP. — W Taranto trwa w szerokich masach robotniczych wzburzenie wywołane faktem, że okręt greckiej marynarki wojennej przybył do tego portu, by załadować broń dla faszystowskiego rządu greckiego. Robotnicy arsenału strajkują na znak protestu już od 48 godzin. Do strajku przyłączyli się robotnicy różnych fabryk. Okręt grecki stoi na kotwicy o kilometr od wybrzeża. Policja otoczyła port. Krążą pogłoski, że załadowanie okrętu odbędzie się za pośrednictwem łodzi marynarki wojennej, ażeby uniemożliwić jakąkolwiek interwencję robotników.

Poprawki do projektu Reynauda

uchwalone przez komisję finansową francuskiego Zgromadzenia Narodowego

PARYŻ PAP. — Komisja finansowa Zgromadzenia Narodowego uchwaliła szereg istotnych poprawek w związku z artykułem 1-ym projektu Reynaud. Przyjęto zasadę, że zwolnienia urzędników nie mogą być w sprzeczności ze statutem urzędniczym. Odnośnie artykułu 2-go uchwalono, że żadne przedsiębiorstwo znacjonalizowane nie może być przekształcone w towarzystwo mieszane z udziałem kapitałów prywatnych, bez uchwały parlamentu. Do końca bież. roku rząd ma wnieść projekt statutu przedsiębiorstw znacjonalizowanych.

Artykuły 3-ci i 4-ty ograniczone zostały w ten sposób, że świadczenia ubezpieczalni nie mogą być zmniejszone, zaś przepisy mogące stanowić pretekst do ograniczenia praw strajkowych zostały uchylone.

Młodzież krajów uciskanych przez imperializm

apeluje o poparcie u młodzieży państw demokracji ludowej

WARSZAWA PAP. — Trzeci dzień obrad międzynarodowej konferencji młodzieży pracującej, które toczyły się pod przewodnictwem sekretarza Światowej Federacji Młodzieży Demokratycznej Berta Williamsa, wypełniły dalsze referaty uzupełniające, delegatów poszczególnych krajów.

Pierwszym mówcą był delegat Związku Radzieckiego Aleksy Klimow.

Wstępującego na trybunę przedstawiciela wielomilionowych mas młodzieży radzieckiej, zgromadzeni przyjęli entuzjastycznymi i długotrwałymi owacjami. *Zebrani na sali obrad przedstawiciele młodzieży całego świata powstają z miejsc i wśród burzy oklasków skandują nazwisko czołowej postaci światowego obozu pokoju i demokracji — generalissimusa Stalina.*

Niemilknące okrzyki młodzieży Sta-lin, Sta-lin, oraz owacje na cześć Związku Radzieckiego długo nie pozwalają delegatowi radzieckiemu na rozpoczęcie przemówienia. Równie w toku przemówienia słowa mówcy często przerywane są oklaskami i owacjami. Delegaci szczególnie gorąco i życzliwie oklaskują charakteryzowanych przez mówcę *młodzieżowych bohaterów pracy Związku Radzieckiego.*

Następnym mówcą był przedstawiciel młodzieży Venezueli Lugo, który w swym przemówieniu zwrócił uwagę delegatów na *ciężkie warunki życia i pracy młodzieży krajów Ameryki Łacińskiej.* Młodociani pracownicy są bezwzględnie wykorzystywani w przemyśle i na roli, przyczym zasada „za równą pracę — równa płaca" wbrew oficjalnym oświadczeniom bynajmniej *nie jest stosowana.*

Przemawiający z kolei delegat młodzieży Rumunii George Peagu, serdecznie witany przez zebranych, zobrazował w swym przemówieniu zdobycze i osiągnięcia młodzieży rumuńskiej w powojennym demokratycznym ustroju Rumuńskiej Republiki Ludowej, *opartym na pełnej sprawiedliwości społecznej. Młodzież Rumunii* — powiedział m. in. mówca — *jest szczególnie wdzięczna bohaterskiej armii radzieckiej, której zawdzięcza wolność i niepodległość narodową.*

Przedstawiciel młodzieży Algieru, Kraba Hamou, omawiając gospodarczą i społeczną strukturę kraju, zwrócił m. in. uwagę na ciężkie warunki, w jakich żyje młodzież Algieru. Wyzyskiwana przez swych pracodawców młodzież zmuszana jest do nadzwyczaj ciężkiej pracy za wyjątkowo niskie wynagrodzenie. Niskie płace i niedostateczne racje żywnościowe *są też przyczyną ciągłych strajków, organizowanych w obronie pracujących rzesz ludności.*

W imieniu młodzieży jugosłowiańskiej przemówienie wygłosił Stajana Bielajac. Opowiedział on obszernie o ucisku i wyzysku, któremu poddana była młodzież robotnicza w przedwojennej Jugosławii, po czym zobrazował udział młodzieży jugosłowiańskiej w walkach przeciwko najeźdźcy faszystowskiemu.

Delegat Afryki Płd. Cassien Tadwat mówił o dyskryminacji rasowej, stosowanej w jego kraju. Młodzież murzyńska i hinduska żyje w niezwykle ciężkich warunkach. Bogactwa naturalne wykorzystywane są przez miejscowych i zamorskich wielkich kapitalistów kosztem krwawego trudu robotników. Jednakże demokratyczna młodzież Afryki Płd. — biała i kolorowa, *ufa, że walka młodzieży całego świata o lepsze jutro zakończy się sukcesem.*

Przedstawiciel Brazylii Pedrosa również przedstawił trudne warunki życia i pracy młodzieży, wyzyskiwanej przez rodzimy i międzynarodowy kapitał.

Jego charakterystyka stosunków, panujących w krajach Ameryki Łacińskiej była zgodna z oceną delegata Wenezueli.

W imieniu Międzynarodowej Unii Studentów (MUS), której delegacja bierze udział w obradach konferencji, zabrał głos przewodniczący Związku Akademickiej Młodzieży Polskiej, *poseł Zenon Wróblewski.*

Stwierdził on, że jednym z najważniejszych zadań, jakie stawia przed sobą Międzynarodowa Unia Studentów — jest demokratyzacja wychowania. MUS widzi rozwiązanie tego zagadnienia w jedności wszystkich postępowych sił całego świata. Dlatego też MUS jest i pozostanie członkiem Światowej Federacji Młodzieży Pracującej i z całą ostrością wystąpi przeciwko tym, którzy chcieliby osłabić te więzy, izolując ruch studencki.

Wraz z hasłem demokratyzacji wychowania MUS wysuwa jednocześnie *hasło walki o pokój i lepsze życie. Niemożliwe są bowiem osiągnięcia kulturalne bez trwałego pokoju i polepszenia ogólnych warunków bytu.*

Rokowania handlowe z Bułgarią

o dalsze rozszerzenie wymiany gospodarczej

WARSZAWA PAP. — W Warszawie rozpoczęły się rokowania handlowe pomiędzy przedstawicielami zainteresowanych ministerstw gospodarczych Polski a rządową delegacją bułgarską — pod przewodnictwem dyrektora Departamentu Traktatów w Min. Przemysłu i Handlu ministra pełnomocnego inż. Henryka Różańskiego.

Delegacji bułgarskiej przewodniczy wiceminister handlu i aprowizacji p. Beno Petrowsky.

Rokowania polsko - bułgarskie mają na celu omówienie dotychczasowych wyników wymiany handlowej oraz zawarcie nowej umowy na okres od 1 września rb. do końca roku 1949.

Głównym artykułem przywozowym z Bułgarii są rudy, koncentraty, tytoń i skóry, w zamian Polska dostarcza Bułgarii wyroby włókiennicze, tabor kolejowy, chemikalia, wyroby hutnicze, maszyny i artykuły farmaceutyczne.

Wartość obrotów w ramach ostatnio zawartej umowy, wyniosła ok. 8 milionów dolarów po każdej stronie.

Cyrenaika żąda niepodległości

LONDYN PAP. — Jak donosi agencja Reutera z okazji 8-ej rocznicy utworzenia libijsko-arabskiej formacji, która wspomagała wojska brytyjskie w walce z Włochami, inspirowany przez Brytyjczyków emir Cyrenajki ponownie wystąpił z żądaniem niepodległości tego kraju. Postanowiono zwrócić się do komisji 4-ch mocarstw, rozpatrującej sprawę dawnych kolonii włoskich o uznanie niepodległości Cyrenajki.

Nowy rząd fiński – broni kapitalistów

Skandaliczne posunięcia fińskich socjal-demokratów

MOSKWA PAP. — Korespondent agencji TASS przytacza artykuł dziennika „Tuekansan Samomat", który stwierdza, że ostatnie posiedzenie sejmu fińskiego wykazało dobitnie, iż *nowy rząd czyni wszystko by umożliwić kapitalistom otrzymanie większych zysków.* Minister socjal - demokratyczny Takki, kierujący działalnością przedsiębiorstw, których produkcja idzie na spłatę reparacji, pozwala właścicielom tych przedsiębiorstw uzyskiwać coraz większe dochody kosztem państwa i klasy robotniczej. Przy pomocy przedstawicieli rządu w kieszeniach właścicieli zakładów przemysłowych znalazło się sporo milionów pochodzących od fińskich płatników podatków. *Sprawa ta przybiera cechy skandalu, który rzuca jaskrawe światło na fakt, dlaczego cała reakcja fińska wystąpiła solidarnie w obronie nowego rządu — konkluduje „Tueknsan Samomat".*

Związkowcy polscy protestują

przeciw nowej zbrodni generała Franco

WARSZAWA PAP. Do komisji centralnej Zw Zawodowych w Warszawie wpłynął apel przedstawicieli hiszpańskiego związku zawodowego pocztowców, wzywający do protestu przeciwko szykowaniu nowej zbrodni rządu gen. Franco wobec Jose Satua, generalnego sekretarza związku radiotelegrafistów hiszpańskich i członków krajowego komitetu unii hiszpańskiej (U. G. T.)

W związku z niebezpieczeństwem, grożącym Satui, KCZZ wysłała do generalnego dowódcy 1-go okręgu w Madrycie telegram następującej treści:

„Jose Satua, sekretarz generalny związku zawodowego radiotelegrafistów hiszpańskich ma stanąć przed trybunałem wojskowym. Gorącemu patriocie wiernemu synowi klasy robotniczej Hiszpanii odmówiono nawet prawa wyboru obrońcy.

W imieniu trzech milionów związkowców polskich KCZZ **protestuje przeciw pogwałceniu elementarnych praw człowieka i obywatela.**

Na marginesie

Znowu kardynał Schuster

Najgłośniejszym niewątpliwie spośród włoskich książąt Kościoła jest arcybiskup Mediolanu, kard. Schuster, który reputację swą ustalił już w latach faszyzmu, błogosławiąc uroczyście pułki „czarnych koszul", wyruszające na podbój Abisynii, a później — Hiszpanii.

Kard. Schuster wydaje mnóstwo „listów pasterskich". Sypią się one jak z rogu obfitości przy każdej okazji, a zebrane razem utworzyłyby pokaźną bibliotekę. Parę miesięcy temu, w okresie wyborów włoskich, kard. Schuster zwrócił na siebie uwagę opinii światowej, jako autor „listu pasterskiego", w którym zabraniał duchowieństwu swej diecezji udzielać posług religijnych wiernym, należącym do Frontu Ludowego lub głosującym na jego listę. Wystąpienie to było również odważne, jak gwałtowne; nigdy nie słyszeliśmy, by z podobną odwagą i gwałtownością kard. Schuster występował przeciwko zbrodniarzom hitlerowskim, którzy w latach wojennych okupowali Włochy.

Do kolekcji „listów pasterskich" kard. Schustera przybył ostatnio jeszcze jeden: zawierający potępienie zamachu bombowego w czasie procesji w Bareggi — jednej z miejscowości diecezji mediolańskiej. Bardzo słusznie się stało, że ten czyn prowokatora został potępiony i orędzony przez duchownego zwierzchnika diecezji. Trudno jednak zrozumieć, dlaczego kard. Schuster uznał za właściwe podzielić się ze swymi owieczkami przy tej okazji dziwną i ryzykowną koncepcją, iż zamach na procesję był „oznaką czerwonego niebezpieczeństwa, które wyciąga rękę przeciwko religii".

Wydaje nam się, że podobnych oskarżeń nie wolno rzucać na wiatr, bez przytoczenia dowodów i uzasadnień. Stosując metodę lekkomyślnych i ogólnikowych zarzutów, można by „czerwonemu niebezpieczeństwu" przypisać winę najrozmaitszych faktów i zjawisk. Można by np. oskarżyć to „niebezpieczeństwo" o — wywoływanie burz i huraganów, przypływu morskiego i zaćmień księżyca, katastrof lotniczych i nieurodzaju — i wielu, wielu innych jeszcze rzeczy.

Nie jest to z pewnością właściwy sposób postępowania dla dostojnika kościelnego, który z natury swego powołania powinien świecić „maluczkim", jako wzór rozwagi, oględności, sprawiedliwości. Ale gdzież tu mówić o sprawiedliwości, skoro kard. Schuster, autor tak licznych listów pasterskich, nie wydał przecież żadnego listu po zamachu na Togliatti'ego i nie potępił — choć należało — tego zbrodniczego, całkiem jednoznacznego, czynu. A szkoda, wielka szkoda: dopiero wtedy uwierzyliby śmy w prawdziwą bezstronność i szczerość chrześcijańskich uczuć kard. Schustera. *B. D.*

Bunt lamów w Tybecie

LONDYN PAP. — Powołując się na źródła chińskie, agencja Reutera komunikuje, że zwolennicy poprzedniego regenta Tybetu Ilh Tsenga zbuntowali się przeciwko obecnemu regentowi — Jung Tsengowi. *Zrewoltowani mają poparcie mnichów z klasztoru Chelang, znajdującego się w pobliżu Lhassy.*

Jak się przypuszcza, powodem powstania jest chęć pomszczenia Ilh Tsenga, który został zabity w ubiegłym roku przez zwolenników obecnego regenta. Jung-Tseng, który pełni funkcję regenta na czas niepełnoletności obecnego Dalaj-Lamy, zamierza ustąpić ze swego stanowiska.

S. Ceński

«Stary lekarz«

— Łajdaki!... Goryle!.. — pełna przerażenia odezwała się Nadieżda Gawriłowna. — Niczego więcej nie można było od nich oczekiwać, — powiedział Iwan Piotrowicz. Zewnętrznie wydawał się spokojny ale natychmiast po wyjściu pielęgniarki, zaczął przekładać lekarstwa w swej domowej apteczce. Czy to ze zdenerwowania czy też z tego powodu, że miał w ręku źle palący się ogarek świecy, ale długo nie mógł znaleźć tego co chciał i mruczał: „Hm... dziwne. Gdzie ona mogła się podziać?" W końcu znalazł i odstawił oddzielnie jedną buteleczkę ,potem, po namyśle, wsunął ją do bocznej kieszeni. Rano przyszedł do Iwana Piotrowicza kapral niemiecki, którego przeprowadził już nie Wald, lecz technik dentystyczny Prylucki, czerniawy, ruchliwy człowiek z wiecznym nienaturalnym uśmiechem na chudej twarzy eunucha. — No tak, Iwanie Piotrowiczu, mądrze zrobiliście, żeście zostali — z wielkim ożywieniem zaczął od razu po przyjściu. — Zapraszają was do pracy w szpitalu... Ja zęby, a wy resztę... Mnie też zaprosili, też! — Do pracy?.. do jakiej pracy? nie zrozumiał Iwan Piotrowicz. — Ach, Boże mój. Do swojej, rozumie się, do pracy chirurgicznej, przecież nie do mycia podłóg. — A ja słyszałem, że już wywieźli stamtąd rannych... — zaczął Iwan Piotrowicz, ale Prylycki przerwał mu z czywieniem: — Na odwrót, przywieźli: kilku oficerów i jakichś trzydziestu żołnierzy... W ogóle, powiem wam, że u tych Niemców wszystko robi się jak na skinienie różdżki czarodziejskiej. Chodźmy. — Dobrze, my zaraz przyjdziemy z Nadieżdą Gawriłowną — twardo rzekł Iwan Piotrowicz. — Wy idźcie, a my za wami. — Obiecałem przyprowadzić was! — Wypiję tylko szklankę herbaty i pójdziemy. — „Obiecał przyprowadzić" Dziwne! — z oburzeniem powiedziała Nadieżda Gawriłowna. — Jeśli zechcemy pójść, to pójdziemy sami, a jeśli nie zechcemy, to w jaki właściwie sposób nas „przyprowadzicie"? Na sznurku, czy jak? Daję wam słowo, że zaraz przyjdziemy, — bardzo poważnie, patrząc na Prylyckiego powtórzył ponownie Iwan Piotrowicz. I Prylucki odszedł z kapralem, który nie zrozumiał nic po rosyjsku i dlatego stał spokojnie, nawet sennie nieco, co chwila zakrywając oczy białawymi rzęsami. — Nie rozumiem! — powiedziała Nadzieżda Gawriłowna. — Wczoraj ten łotr Wald dosłownie wypędził cię ze szpitala — a ty Prylyckiemu, również łotrowi, dajesz słowo, że znów tam przyjdziesz. Czyżbyś naprawdę myślał u nich...

— Co tam Wald! — przerwał Iwan Piotrowicz. — On tylko pokazywał, że jest teraz przy władzy. A chirurg jest potrzebny każdej armii. W razie wojny zawsze brak chirurgów. Żona patrzyła ze zdziwieniem na męża. — Czyżbyś ty... — zaczęła znowu. Ale on nie dał jej skończyć, objął ją, pocałował i szepnął na ucho. — Nie ma rady, trzeba iść, nie mamy strzykawki. Wyjął z kieszeni buteleczkę i pokazał jej. Zrozumiała go. Zaczerwienione na skutek drugiej już nocy bezsennej powieki zadrżały i zwilgotniały, ale skinęła głową. Do szpitala poszli ukradkiem przed psami, jak gdyby nie wybierali się nigdzie daleko. Przez ulicę szli uroczyście, pod rękę, uważnie przyglądając się wszystkiemu wokoło: szerokiemu błyszczącemu morzu, niebieskiej wstędze plaży, na której teraz raził widok kilku niemieckich żołnierzy, kręcących się koło auta; dalekiemu górzystemu brzegowi z białymi domami otoczonymi wysokimi topolami, ruinom byłych domów i ostroświecącym kawałkom szkła pod nogami...

Zatrzymali się w domu niedługo, ale Prylucki z kapralem już szli ze szpitala, widocznie znowu do nich, zawrócili bowiem na ich widok. — Widzisz, jak nas oczekują — raźnie powiedział Iwan Piotrowicz.

— Czekają... No i cóż? — bezdźwięcznie odezwała się Nadieżda Gawriłowna i powtórzyła głośniej: — No i cóż?... Niech czekają. W podwórzu szpitala przywitał ich jeden z wczorajszych oficerów, stojący obok usłużnego, promieniejącego Prylyckiego. Oficer wyjął z ust papierosa i powiedział:

— Moen! Iwan Piotrowicz, udał że nie zrozumiał tego krótkiego przywitania, ale podniósł jednak z lekka swą czapkę. Wchodząc tam, gdzie wychodził tysiące razy, mąż i żona z przyzwyczajenia włożyli białe fartuchy. Szafa z instrumentami chirurgicznymi, do której przede wszystkim podszedł Iwan Piotrowicz, była otwarta, chociaż obok, w sali operacyjnej nie było nikogo. Uważając, że mu się bardzo poszczęściło, ale czując, że się denerwuje, stary doktór od razu wyszukał niklowany futeralik ze strzykawką i wsunął go do kieszeni, spojrzawszy porozumiewawczo na żonę. Ruchem brwi dała znać, że rozumie. Kiedy w sali operacyjnej, skąd prowadziły drzwi do sali szpitalnej, ukazał się oficer, tym razem już bez Prylyckiego, Iwan Piotrowicz wyglądał jak człowiek, który gotów jest z zapałem pracować w dobrze mu znanej dziedzinie. Lekarze mają wspólny język — łacinę, dlatego Iwan Piotrowicz źle władający niemieckim, dość żywo rozmawiał z młodym chirurgiem Niemcem, obchodząc z nim salę dla sześciu ciężko rannych oficerów. Niemiec — chirurg, o prostackiej wydłużonej końskiej twarzy, ustosunkował się doń nie wiedzieć czemu z wielkim szacunkiem i nawet nazywał go „Herr Profesor". Czy przyczyną tego był profesorski wygląd Iwana Piotrowicza, czy też powiększył jego powagę Prylucki, czy też po prostu Niemiec czuł się niezbyt pewnie z powodu małej jeszcze praktyki, ale chętnie zgadzał się z wszystkimi prognozami swego rosyjskiego kolegi. Wszyscy ranni oficerowie wymagali natychmiastowej operacji — potwierdzała to także Nadieżda Gawriłowna, której okulary i siwe pasma we włosach zbudzały także pewien szacunek ze strony Niemców, uważających ją za asystentkę profesora. Z sześciu rannych dwóch zdaniem Iwana Piotrowicza było w stanie niemal beznadziejnym. O nich powiedział Niemcowi chirurgowi: „Malum" i ten potwierdził to posępnym wyrazem oczu.

A dla czterech pozostałych należało ustalić kolejność, w jakiej się ich będzie operowało, i kiedy zrobiono to, Iwan Piotrowicz spokojnie i rzeczowo wyjął z kieszeni buteleczkę bez etykietki i strzykawkę. Śledząca za jego ruchami Nadieżda Gawriłowna zauważyła jego lekkie, zapraszające skinienie, odeszła razem z nim ku oknu i podała mu obnażoną do łokcia prawą rękę. Napełniwszy strzykawkę Iwan Piotrowicz wstrzyknął w przegub łokciowy ręki tej, z którą przeżył całe swe świadome życie, nad którą nie było dlań na świecie nikogo i nic droższego. Ręce jego drżały przy tym, ale powstrzymywał drżenie z całych sił, potem napełniwszy ponownie strzykawkę oddał ją jej. Zauważywszy u niej wahanie sam sobie zrobił zastrzyk. Trwało to nie więcej niż dwie minuty, ale poczuł już, że słabną siły, że chce mu się siąść, a nawet położyć. Widział, że Nadieżda Gawriłowna już siedzi na białym szpitalnym taborecie, że twarz jej pobladła, że podniosła rękę ku sercu i patrzy nań rozszerzonymi nieruchomymi niemal oczyma. Zebrał wtedy całą swą, tlącą się w nim jeszcze energię, przysunął do jej taboretu drugi, usiadł obok niej, położył głowę na jej ramieniu i wypuścił z ręki pustą już buteleczkę i strzykawkę. W tej chwili weszli do sali chirurg Niemiec, oficer i sanitariusze, którzy wyszli przedtem. Przyszli, by przenieść do operacyjnej sali pierwszego z wyznaczonych na operację i stanęli zdumieni. Potem chirurg rzucił się ku buteleczce, leżącej u nóg Iwana Piotrowicza, powąchał ją i powiedział z przestrachem: — Venenum. Silnie i szybko działająca trucizna, której słaby, lecz charakterystyczny zapach unosił się w sali, zwaliła już z taboretu na podłogę starego rosyjskiego lekarza i jego żonę. W kieszeni zmarłego znaleziono kartkę z kilkoma słowami: „Lepsza śmierć niż podłe życie".

Koniec

Przywódcy KPJ na równi pochyłej

8 godzin mówił Tito na tak zwanym „V Kongresie" Komunistycznej Partii Jugosławii. Za osłoną oszukańczych frazesów usiłował ukryć odstępstwo swoje i pozostałych kierowników Komunistycznej Partii Jugosławii od zasad marksizmu-leninizmu, zejście na manowce nacjonalizmu i oportunizmu.

„Na wszelki wypadek" sala kongresowa otoczona była ze wszystkich stron wojskiem, w gotowości do akcji stały czołgi, armaty, karabiny maszynowe. Delegaci, jak w wojsku na komendę bili brawo, wstawali i siadali, podnosili i opuszczali ręce. Nie mogło być inaczej na tej parodii kongresu partii robotniczej. Delegaci nie byli wybierani, lecz MIANOWANI dopiero *po uprzednim zaprzysiężeniu na wierność Tito* przez agentów generała Rankowicza, ministra bezpieczeństwa, zaprzysiężeniu wymuszonym groźbą represji. Na samym kongresie pod adresem uczciwych komunistów padały groźby „bezlitosnej rozprawy".

Z przebiegu tak zwanego V Kongresu KPJ widać, że klika Tito—Rankowicza nie czuje się na siłach utrzymać u steru partii bez okrutnych prześladowań i zastraszania. Przy pomocy faszystowskiego systemu gwałtów, Tito i jego klika usiłuje narzucić swój nacjonalistyczny i ugodowy wobec burżuazji własnej i imperializmu kurs polityczny.

8 godzin mówił Tito. Roiło się to przemówienie od rzekomo rewolucyjnych słów i zaklęć.

Na próżno stroił się jednak Tito w rewolucyjne piórka. Słowa jego nie miały pokrycia w czynach. Czyny świadczą o tym, że Tito odmawiając współpracy z Biurem Informacyjnym partii robotniczych i komunistycznych, wyłamując się z jednolitego frontu socjalistycznego przeciw imperializmowi, szuka mostów porozumienia z imperializmem anglosaskim. Wystarczy, że przypomnimy tu „odmrożenie" złota jugosłowiańskiego przez Trumana i Marshalla, umowę z władzami anglosaskimi, dotyczącą Triestu.

Jak po równi pochyłej od odstępstwa od zasad marksizmu-leninizmu, do zdrady wobec klasy robotniczej wobec ludu Jugosławii stacza się zbiurokratyzowana klika Tito-Kardela-Rankowicza. Scenariusz „V Kongresu" wyreżyserowany bezwzględną ręką generała Rankowicza był dobitną demonstracją biurokratycznego, drobnomieszczańskiego i nacjonalistycznego zwyrodnienia kliki Tito.

Pycha i zarozumialstwo – oto droga, która zaprowadziła Tito i jego klikę do zdrady sprawy robotniczej.

Nikt nie zamierza zaprzeczać zasług bohaterskich ludów Jugosławii. Nikt również nie myśli negować zasług Tito w walce z okupantem niemieckim.

Toteż wielu robotników, wielu chłopów wielu ludzi pracy zadaje sobie dziś pytanie: jak to się stać mogło, że Tito i jego otoczenie stoczyli się tak szybko w błoto oportunizmu i nacjonalizmu, w przepaść zdrady międzynarodowej solidarności klasy robotniczej i wyłamywania się z jednolitego frontu socjalistycznego przeciw imperializmowi?

Co za przyczyny pchnęły Tito i innych przywódców KPJ na zgubną drogę, po której brną obecnie?

Szukając odpowiedzi na te pytania znajdziemy ją między innymi w fakcie nieposkromionej niczym pychy i zarozumialstwa, jakie trawią kierowników Komunistycznej Jugosławii.

Jeśli by wierzyć niektórym domorosłym belgradzkim nadwornym, historykom i historiozofom wszystko w Jugosławii, ba, — nawet w całej Europie i w świecie dzieje się dzięki Tito i przez Tito.

Z prac i wystąpień tych szczególnych dziejopisów i kronikarzy żywotów obecnych kierowników KPJ, dowiadujemy się na przykład takiej sensacyjnej rewelacji, że to nie Związek Radziecki, nie 15-milionowa Armia Radziecka, ale Tito i jego oddziały partyzanckie walnie przyczyniły się do rozgromienia hitlerowskiej machiny wojennej i samoistnie wyzwoliły Jugosławię. Jeden z nadwornych schlebiaczy Tito, kawiarniany „strateg", generał Wukmanowicz ukuł nawet „teorię", że „przy pomocy wojny partyzanckiej można odnieść ostateczne zwycięstwo nad zaborcami".

O czym świadczy ten fakt zaprzeczania przez kierowników KPJ decydującej roli Związku Radzieckiego i Armii Radzieckiej w wyzwoleniu Jugosławii? Świadczy o ich głupiej pyszałkowatości, ale także i o drobnomieszczańskim, nacjonalistycznym, oportunistycznym obliczu obecnego kierownictwa KPJ, o chęci wzniesienia muru między Jugosławią a ZSRR i krajami demokracji ludowej.

„Titowska droga do socjalizmu"

Jeśli wierzyć belgradzkim, pożal się Boże „teoretykom", Tito „odkrył" szczególną „jugosłowiańską titowską drogę" do socjalizmu, drogę lepszą, niż ta, po której kroczyła rewolucyjna klasa robotnicza Rosji i partia bolszewicka.

Czy wiecie, na czym polegać ma „lepszość" owej „titowskiej drogi do socjalizmu"? Na tym, że Tito potrafi, okazuje się, zbudować socjalizm w Jugosławii bez zaostrzającej się walki klasowej, drogą pokojowego wrastania w socjalizm kapitalistów, fabrykantów, spekulantów, bogaczy wiejskich i innych wyzyskiwaczy, którzy potrafili uwić sobie ciepłe gniazdka w titowskim Froncie Narodowym.

Cóż za treść społeczna i polityczna kryje się za tą rzekomo „lepszą", odrębną „jugosłowiańską, titowską drogą do socjalizmu"?

Zanim odpowiemy na to pytanie, pragniemy tu zaznaczyć, że Marks i Engels, Lenin i Stalin zawsze twierdzili, że wszystkie narody przyjdą do socjalizmu, ale formy, drogi i tempo, którym zdążać będą do socjalizmu będą się nieco różnić od siebie.

Ale nie o to chodzi przywódcom KPJ, gdy mówią oni o „jugosłowiańskiej titowskiej drodze do socjalizmu". Tito i jego ludzie nie rozumieją, albo i nie chcą rozumieć, że odrębność i swoistość pewnych form walki o socjalizm nie oznacza wygasania walki klasowej. Tito i jego ludzie nie rozumieją, albo i nie chcą zrozumieć, że *demokracja ludowa, jako odrębna, szczególna forma przejścia do socjalizmu, nie oznacza bynajmniej wygasania walki klasowej.*

Wręcz przeciwnie, prawem rozwojowym demokracji ludowej na drodze do socjalizmu jest zaostrzająca się walka klasowa.

Za pokojową titowską jugosłowiańską drogą do socjalizmu" kryje się niechęć kierowników KPJ do mobilizacji klasy robotniczej, biedoty wiejskiej do walki przeciwko kapitalistom i wszelkim wyzyskiwaczom w mieście i na wsi — tym śmiertelnym wrogom mas pracujących i socjalizmu.

Skąd płynie ta niechęć kierowników KPJ do mobilizowania mas pracujących do walki z kapitalistami i wyzyskiwaczami, czego ona dowodzi?

Ta niechęć kierowników KPJ do mobilizacji mas pracujących dla walki przeciwko śmiertelnym wrogom — kapitalistom, spekulantom, bogaczom wiejskim płynie z faktu, że stoczyli się oni praktycznie na oportunistyczne, socjaldemokratyczne zdradzieckie pozycje Bluma i innych głosicieli „trzeciej siły", którzy kryjąc się za frazesy o ogólnonarodowym interesie usiłują przefrymarczyć klasowe interesy proletariatu i wyzyskiwanych mas pracujących.

Ta niechęć kierowników KPJ do walki klasowej przeciw wyzyskiwaczom wszelkiego autoramentu dowodzi, że w rzeczywistości nie myślą oni walczyć o socjalistyczną Jugosławię, a jeśli tak jest, to znaczy to, że skazują oni Jugosławię na zwyrodnienie do rzędu zwykłych burżuazyjnych republik, że wydają naród jugosłowiański na łup imperialistów.

Bojaźń krytyki i samokrytyki

Na wszystkie te — i inne niewymienione tu — błędy przywódców KPJ wielokrotnie i od dawna zwracał im uwagę Komitet Centralny Wszechświatowej Partii Komunistycznej (bolszewików), zwracały im uwagę Komitety Centralne polskiej i innych partii robotniczych, zwracało uwagę Biuro Informacyjne 9 partii robotniczych i komunistycznych.

Na próżno. Pycha i zarozumialstwo nie pozwoliły Tito i jego ludziom przyznać się szczerze, po proletariacku, do popełnionych błędów, naprawić je. Nadworni pochlebcy Tito — ludzie przeważnie z obcego klasie robotniczej, mieszczańskiego, burżuazyjnego środowiska — zapewniają go nadal o jego nieomylności, wmawiają mu, że otwarte przyznanie się do popełnionych błędów obniżyłoby rzekomo jego autorytet.

Wielki nauczyciel klasy robotniczej, Lenin, uczył, że partia nie może wykonywać swej roli kierownika, jeżeli upaja się swymi sukcesami i zaczyna wpadać w zarozumiałość, jeśli przestaje dostrzegać błędy i braki w swej pracy, jeżeli boi się przyznać do swych błędów, skrytykować je, jeśli boi się w porę naprawić je otwarcie i uczciwie.

„Stosunek partii politycznej, mówi Lenin, do jej błędów jest jednym z najważniejszych i najpewniejszych sprawdzianów powagi partii i *rzeczywistego* wykonywania przez nią swoich obowiązków wobec swej *klasy* i wobec *mas* pracujących. Otwarte przyznanie się do błędu, wykrycie jego przyczyn, zanalizowanie warunków które go zrodziły, gruntowne omówienie środków naprawienia błędu — oto oznaka powagi partii, oto wykonanie przez nią swych obowiązków, oto — wychowanie i szkolenie *klasy*, a następnie również *mas*". (Lenin. Przekład polski, tom II, cz. 2 str. 261—262).

I dalej:

„Wszystkie partie rewolucyjne, mówi Lenin, które dotychczas ginęły, — ginęły dlatego, że *wpadały w zarozumiałość* i nie umiały dostrzec, na czym polega ich siła, oraz *bały się mówić o swych słabościach*. A my nie zginiemy, ponieważ nie boimy się mówić o swych słabych stronach i nauczymy się przezwyciężać słabość". (Lenin tom XXVII, str. 260—261).

Brak samokrytycyzmu, bojaźń krytyki, próżność, głupia zarozumiałość i pyszałkowatość, oportunizm (ugodowość wobec burżuazji) i nacjonalizm — oto rak, który toczy kierownictwo KPJ i prowadzi je do zguby.

Można jednak nie wątpić, że jugosłowiańska klasa robotnicza, jugosłowiańscy komuniści, którzy mają w swych dziejach niejedną piękną, bohaterską kartę, potrafią przywołać swych pyszałkowatych kierowników do porządku, a jeśli by to nie pomogło — wyłonić nowe kierownictwo KPJ, które potrafi stosować w życiu zasady marksizmu-leninizmu i zawrócić Jugosławię ze zgubnej drogi na drogę walki o socjalizm.

EDWARD UZDAŃSKI

I motyl może być gwiazdorem

Jak powstaje film naukowy

W Żyrardowie – atelier dla raków, mięczaków i żab

Karol Marczak, szczupły blondyn, średniego wzrostu, o wyrazistej twarzy, szerokim ruchem ręki zakreśla granice terenu, należącego do Wytwórni Filmów Naukowych. Wytwórnia znajduje się nie w Łodzi, gdzie „Film Polski" posiada największą bazę produkcyjną, ani nie w Warszawie, tylko w... Żyrardowie.

Historia pierwszej w Polsce, żyrardowskiej wytwórni Filmów Naukowych, to w znacznym stopniu dzieje walki małżonków Marczaków o popularny film kształcący. Do walki tej Karol i Marta Marczakowie stanęli jeszcze w 1932 r. po swoim powrocie z Francji, gdzie przez długi czas studiowali właśnie tajemnice artystyczne i techniczne X Muzy. W kraju „branża", składająca się z prywatnych przedsiębiorców, łasych na zyski, przyjęła ich najniechętniej, a władze obojętnie, a nawet z nieufnością. Bo jakże to. Zjawia się para młodych ludzi i chce podnosić poziom produkcji filmowej. Chce film uczynić... pomocą naukową. Jakieś zwariowane pomysły! Władze ówczesne nie dbały przecież o podniesienie poziomu kulturalnego mas.

Marczakowie nie dali za wygraną. Choć odrzucono ich projekt zorganizowania Wytwórni Filmów Naukowych, choć założenie spółdzielczego przedsiębiorstwa tego typu nie udało się, a „branża" prorokowała im — zagładę, we własnym, skromnym mieszkaniu w Żyrardowie na taniutkim aparaciku, za skromne oszczędności rozpoczęli pracę „na własną rękę". Marta Marczakowa opracowała scenariusz pierwszego polskiego filmu naukowego, a K. Marczak „polował" na łąkach i po okolicznych lasach na owady, płazy i ptaki z aparatem filmowym w ręku. Po wielu trudach powstał film krótkometrażowy — „Migawki przyrodnicze" który przyjęto trochę lekceważąco, a za który jednak przyznać musiano Marczakom dzięki jego niepospolitym zaletom dyplom honorowy. Na przyznaniu dyplomu skończyło się jednak zainteresowanie sanacyjnych władz filmem oświatowym.

Po wojnie — w Polsce Ludowej — sprawa produkcji filmów naukowych stała się prawie od razu jedną z najpoważniejszych trosk naszej kinematografii.

W dniu wyzwolenia Żyrardowa przez Armię Radziecką, Marczakowie, powiązani pracą konspiracyjną z wielu naszymi towarzyszami, zostali od razu powołani przez miejscowy komitet PPR do uruchomienia kina. W kilka godzin po oswobodzeniu Żyrardowa kino działało. Tego samego dnia czołówka filmowa Wojska Polskiego dostarczyła krótkometrażówek polskich i radzieckich. Żyrardów był pierwszym miastem na lewym brzegu Wisły, w którym uruchomiono kino w czasie wyzwalania kraju. Lecz Marczak nie poprzestał na tym. Żył myślą uruchomienia Wytwórni Filmów Naukowych. Zanim jeszcze powstał „Film Polski", dzięki pomocy naszych towarzyszy żyrardowskich, doceniających znaczenie filmu jako „instruktora oświatowego", uzyskano budynek po niemiecki przy ul. Wierzbowej i zaczęto przystosowywać go do produkcji filmów. Z chwilą powołania do życia „Filmu Polskiego" placówka żyrardowska mogła rozpocząć pracę. „Film Polski" uznając ogrom pracy Marczaków i ich pomocników, przejmując wytwórnię, postanowił zachować ją w Żyrardowie, a K. Marczaka mianował jej kierownikiem. Oto dlaczego właśnie 23-tysięczny robotniczy Żyrardów jest stolicą polskiego filmu naukowego, skąd wychodzą na ekran obrazy z „prywatnego" życia bakterii, mięczaków, ryb, owadów, roślin. Dwupiętrowy gmach wytwórni to małe muzeum botaniczno-zoologiczne. W kilku akwariach pływają złote i srebrne rybki, w jakichś retortach „dojrzewają" do zdjęć bakterie, w innej znów sali, w szklanej skrzyni rośnie pod bacznym okiem obiektywu korzeń fasoli. Niektóre sale przypominają laboratoria. W pięknym ogrodzie w dużych basenach królują żaby — nakręca się film z ich życia. Trzeci basen jest w budowie. Buduje się również wybieg „dla ptaków i zwierząt". A okoliczne łąki i lasy to teren „polowań" K. Marczaka niezwykle żmudnych i uciążliwych. Zwierzęta i owady nie zawsze bowiem chcą „pozować" przed obiektywem aparatu filmowego.

Rezultatem dotychczasowym polowań są takie filmy krótkometrażowe, jak: 1) Rak, 2) Kałużnica, 3) Motyle, 4) Mięczaki, 5) Wrotki, 6) Akwarium szkolne, 7) Grabarze, 8) Grajkowie pól i łąk.

W produkcji znajdują się filmy o grzybach, żabach, pantofelku, stonce ziemniaczanej, gniazdach ryb, jeżu i ilustrujące rozwój rośliny, a więc :korzeń, pęd liść, kwiat. Ułatwiają one człowiekowi poznanie tajemnic otaczającej nas przyrody.

Marczakowie mówią — dzięki zrozumieniu przez robotników istotnego znaczenia kinematografii nasz rodzinny Żyrardów jest bazą polskiego filmu popularno-naukowego.

X. Mirski

To i owo

Centrala klimatyczna

Odkąd znam Kwasiborskiego, zawsze miał on tzw. łagodnego fijoła tudzież hysia i świrka na punkcie kurortów.

— Byle polska wieś zaciszna, byle polska wieś spokojna — odpowiadał, gdy mu zachwalałem rozkosze pobytu w takich, powiedzmy, Poddębicach, Kaczym Dole czy Bożej Woli—owszem, owszem, znaczenie swoje ma, ale uzdrowiska nie zastąpi...

— No — próbowałem wtrącić — nie każdy organizm wymaga od razu uzdrowiska..

— Każdy — przerywał gwałtownie Kwasiborski — każdy, panie, organizm wymaga swojej stacji klimatycznej. Nie chodzi, rzecz jasna, o jakieś specjalne widoki czyli pejzaże, które wszak i na zwykłej wsi mogą być nie najbrzydsze, ale o wody lecznicze, o borowiny, o szlam, o sól, o błoto radioaktywne. Rozumi pan?

W bieżącym roku nie bardzo się Kwasiborskiemu z wyjazdem na kurację do kurortu składało. W czerwcu starał się o przydział do Ciechocinka za pośrednictwem Ubezpieczalni — Z. U. S. mu podanie odrzucił, w lipcu załatwiał sobie „Kudowę" przez zakład pracy, w którym jest zatrudniony — nie załatwił, w sierpniu, parę dni temu, patrzę — Kwasiborski wali ul. Kilińskiego.

— Serwus, dzień dobry — powiadam zdziwiony. — W Kutnie byłem, życie znam, ale wcale nie mogę pojąć, co pan robi o tej porze w mieście? Pańskim obowiązkiem jest być w tej dobie w Krynicy, w Międzyzdrojach, w Szklarskiej Porębie, w Solicach, w Szczawnicy...

— Zgadza się — przerwał spokojnie Kwasiborski. — Tam być powinienem, no, i jestem.

— ?

W odpowiedzi Kwasiborski wziął mnie pod ramię i powiedział: chodźmy!

Poszliśmy. Nawet niedaleko. Na skrzyżowanie Al. Kościuszki i Legionów.

— Tu — rzekł uroczyście Kwasiborski — masz pan do wyboru, do koloru: Solice, Cieplice, Krynicę, Szczawnicę...

— Gdzie?

Kwasiborski wskazał palcem na „grzyb" Państwowych Uzdrowisk Polskich.

— W tym kiosku? — spytałem.

— Naturalnie — potwierdził Kwasiborski. — Po cholerę wystawać z podaniami w OKZZ, potem dwa tygodnie czekać w kolejce przed „Orbisem", kiedy tu, panie, bez żadnego rządka tudzież trudności można dostać czy to „Krynczankę" czy to „Żubera" czy też „Śniadeckiego"... Dokupujesz pan do tego trochę szlamu, pudełko soli do nóg „Jana" i masz pan stację klimatyczną w mieszkaniu. Za psie, po prostu, pieniądze...

— Znaczy się, jest pan gorącym zwolennikiem tegorocznej inowacji „U. P."?

— Ma się rozumieć — odparł z przekonaniem Kwasiborski. — Co centrala to nie oddział. Znudzi mi się kuracja w Krynicy, w try miga zmieniam ją na Solice, obrzydną Solice— przechodzę na Kudowę i tak, panie w ciągu jednego sezonu wszystkie polskie uzdrowiska w jednym kiosku oblecę.

— Hm, hm, — mruknąłem — oblecieć to pan obleci, ale bez tego uroku, jaki daje uzdrowiskowy deptak...

— Deptak — zdziwił się Kwasiborski — a Piotrkowska to pies? Nie różni się niczym od kuracyjnych miejsc spacerowych.

E. Tam.

189 tysięcy nowych studentów w ZSRR

Jak oświadczył przedstawiciel radzieckiego ministerstwa wyższego szkolenia, w roku bieżącym do uczelni radzieckich wstępuje 189 tysięcy nowych studentów, czyli o 20 tysięcy więcej aniżeli w roku ubiegłym. Najwięcej podań złożono do uczelni pedagogicznych — około 25 proc. Fakt ten jest najlepszym dowodem, że zawód nauczyciela uważany jest w Związku Radzieckim za bardzo pociągający w przeciwieństwie do krajów kapitalistycznych gdzie daje się zauważyć ucieczka sił nauczycielskich.

W roku bieżącym po raz pierwszy rozpocznie się nauka w 15 nowych wyższych uczelniach. Przy wielu istniejących uczelniach otwarte zostaną nowe fakultety.

Nominacje na Uniwersytecie Łódzkim

Dekretem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej zostali mianowani:

Dr. Benedykt Dylewski — profesorem tytularnym Otorhinolaryngologii, Dr. Henryk Ułaszyn — profesorem zwyczajnym Filologii Słowiańskiej, Dr. Jerzy Schnayder — profesorem nadzwyczajnym Filologii Klasycznej, Dr. Ireneusz Michalski — profesorem nadzwyczajnym Antropologii, Dr. Jakub Mowszowicz — profesorem nadzwyczajnym Systematyki i Geografii Roślin.

Młodzieżowa komisja wczasów zawiadamia

Łódzka Komisja Wczasów Młodzieży Zorganizowanej zawiadamia, że posiada jeszcze miejsca na 4-ty turnus w czasie od 14—30 sierpnia b. r. w obozach w Międzyzdrojach i Ustroniu Morskim. Reflektanci mogą zgłaszać się bezpośrednio w Komisji Wczasów Plac Zwycięstwa Nr 13. Zapisy przyjmuje się do dnia 11 b. m. do godz. 15-tej.

Kopciuszek zmienia szatki

Łódź - miastem ogrodów i zieleńców

Dorobek pracy wydziału plantacji

Łódź, największe robotnicze miasto w Polsce — poza lasem kominów, posiada wiele zieleni.

Wysiłki Zarządu Miejskiego już od chwili wyzwolenia miasta idą konsekwentnie w kierunku odbudowy parków, skwerów, zieleńców, ogrodów działkowych, zadrzewień ulicznych.

Zagadnieniami budowy wszelkich obiektów zieleni publicznej, ich należytej stałej, konserwacji — zajmuje się na terenie miasta Wydział Plantacji Zarządu Miejskiego.

W roku 1945 stanął Wydział Plantacji wobec bardzo poważnych i trudnych zadań. W każdym parku czy skwerze znajdowały się szpetne betonowe lub otwarte rowy przeciwlotnicze. Tereny plantacyjne bez należytej konserwacji przedstawiały sobą widok okropny. Wysiłki Wydziału Plantacji poszły, rzecz prosta, przede wszystkim w kierunku doprowadzenia najbardziej zniszczonych obiektów do „ludzkiego stanu".

Następnie przystąpiono do rozbudowy ogrodów działkowych, jako jednego z najważniejszych elementów ogrodnictwa miejskiego.

Ze wstydem trzeba przyznać, że na tym odcinku byliśmy prawdziwym kopciuszkiem, posiadaliśmy w r. 1939 zaledwie około 400 ogródków działkowych. Dzisiaj posiadamy już około 1300 ogródków, a więc postęp jest widoczny.

Z ważniejszych prac, jakie przeprowadził Wydział Plantacji w okresie powojennym należy wymienić: uporządkowanie Placu Dąbrowskiego i założenie tam skweru, założenie zieleńca przed OKZZ, założenie zieleńca wraz z ogródkiem jordanowskim na ulicy Leczniczej, założenie zieleńca przed kościołem Św. Krzyża. Uporządkowanie i zadrzewienie Starego Rynku i przy ul. Nowomiejskiej. Założenie Ogrodu Botanicznego, roślin leczniczych i technicznych.

Miasto nasze zyskało także do użytku publicznego kilka parków „pofabrykanckich". Przez dosadzenie kilkunastu tysięcy drzew i przez obsadzenie drzewami szeregu ulic nowych. Łódź pod tym względem znajduje się na jednym z pierwszych miejsc w Polsce.

Wysiłki Wydziału Plantacji zmierzające do stworzenia naszemu miastu najbardziej efektownych, pięknych ram zieleni, a licznym rzeszom ludności pracującej — odpowiednich warunków zdrowotnych — spotkały się z pewnym uznaniem na ogólnopolskiej Wystawie Rolniczo-Ogrodniczej w Poznaniu w r. ub. gdzie Wydział Plantacji otrzymał najwyższe odznaczenie: dyplom uznania i złoty medal.

Wszyscy łodzianie są bardzo z tego dumni. Ale... Jedno istotne zastrzeżenie: nie należy upajać się sukcesami i spocząć, jak to mówią, na laurach łodzianie dumni ze swego wydziału plantacji spodziewają się po nim dalszej pracy i dalszych wyników w tej tak ważnej dla naszego miasta dziedzinie.

K.

Pończochy jedwabne w PDT

W dniu wczorajszym Powszechny Dom Towarowy przy ul. Piotrkowskiej 98 otrzymał tronsport pończoch jedwabnych, które będą sprzedawane już od dzisiaj wyłącznie dla świata pracy — za okazaniem legitymacji Związków Zawodowych.

Pończochy te są w dużym wyborze, w dobrym gatunku i w wielu kolorach. Każdy członek Związku Zawodowego będzie mógł kupić dwie pary pończoch. Cena wynosi 240—500 zł, zależnie od gatunku. W pierwszym rzędzie sprzedawane będą pończochy w cenie 380 zł. (m.)

Na rynku Bałuckim

W swoim czasie poruszaliśmy sprawę sprzedaży drobiu na rynku Bałuckim. Sprzedający nie trzymali się wyznaczonego na ten cel miejsca. Obecnie stwierdzić możemy, że drób przeznaczony na sprzedaż przenosi się w klatkach a przed klatkami — tabliczka z napisem: „handel drobiem". Natomiast sprzedaż nabiału pozostawia wiele do życzenia. Przede wszystkim jak to widać na zamieszczonym obok zdjęciu — odbywa się on w antysanitarnych warunkach. Nie przestrzegane są też obowiązujące ceny. Wykorzystując okres żniwny kiedy mniejsza jest podaż nabiału, spekulanci pobierają nadmierne ceny żerując na kieszeni robotnika. Nie wątpimy, że szybka interwencja czynników kompetentnych położy kres nieporządkom i nadużyciom. (PW)

NA WOKANDZIE

Złodzieje łożysk kulkowych

skazani na długoletnie więzienie

W drugim dniu rozprawy w Wojskowym Sądzie PKP przeciw kolejarzom oskarżonym o kradzież łożysk kulkowych zabrał głos oskarżyciel publiczny. Prokurator płk Kanel zaznaczył, że zwalczanie kradzieży ładunków transportowych na kolei ma szczególnie doniosłe znaczenie w okresie odradzania się i przebudowy gospodarki Państwa. Analizując winę poszczególnych oskarżonych, podkreślił szczególne napięcie złej woli kierownika pociągu — Lisieckiego i maszynisty — Bieniasza. Nadto wskazał, jak wielką szkodę wyrządziła kradzież łożysk kulkowych gospodarce przemysłu węglowego. Na zakończenie prokurator zaznaczył, że sprawa niniejsza powinna być przypomnieniem dla szerokich mas kolejowych, jak wielkie szkody dla społeczeństwa wyrządzają kradzieże mienia przewożonego przez kolej, i, że tylko uczciwą i rzetelną pracą można osiągnąć dobrobyt społeczeństwa

Sąd pod przewodnictwem mjr. Krzeskiego skazał: Bednarka na 5 lat, Rysiewskiego na 10 lat więzienia z pozbawieniem praw publicznych na lat 5, Bieniasza na 8 lat więzienia z pozbawieniem praw na lat 3, Pokorę na 7 lat i Gajewskiego ze względu na minimalny udział w przestępstwie — na 1 rok więzienia.

Bronili adw. Czarnecki, Rusiecki i Gliński.

Młodzież sposobi się

do służby morskiej w szeregach SP

Poszczególne powiatowe komendy organizacji „Służba Polsce" na Pomorzu przystąpiły do szkolenia młodzieży w dziedzinie służby morskiej. Dotychczas na terenie województwa zorganizowano 13 hufców przysposobienia marynarki „Służby Polsce", obejmujących po 40 junaków. W stadium organizacji znajduje się wojewódzki ośrodek morski w Bydgoszczy, gdzie na kursie teoretycznym w okresie jesiennym i zimowym szkolić się będzie kandydatów na kurs praktyczny. Kurs praktyczny uruchomiony będzie w przyszłym roku nad jeziorem Gopło w Kruszwicy. Wyszkoleni junacy zasilą szeregi floty morskiej.

TABLICA zwycięzców

W PZPB Nr 1 w tkalni na 12 krosnach wysunęła się na czoło Józefa Seweryniak (126,7 proc.). Drugie miejsce zajął Marian Świtoń (125 proc.). Genowefa Korzeniowska osiągnęła 121,6 proc., Helena Kolasa 118,8 proc., Józefa Krzyżaniak 114,3 proc., a Maria Pyziak 112.5 proc. Na „szóstkach" pierwsze miejsce zajęła Florentyna Wierszeń (143,7 proc.). Stefan Pałczyński uzyskał 128,8 proc. Władysława Jarosik osiągnęła 126,4 proc. Na 4 krosnach odznaczyły się Cecylia Pawlak (152,4 proc.) i Anna Dratwicka (147,5 proc.). W przędzalni wyróżniły się Bronisława Świtoniak (166,2 proc.) i Łucja Krawczyk (158,7 proc.).

W PZPB Nr 2 w przędzalni (6 stron) uzyskała Anna Ciesielska 130 proc., a Henryka Pijanowska 130,5 proc. Maria Wałęzka (4 strony) osiągnęła 154 proc., Stanisława Włodowska 131,3 proc., Apolonia Sinocha 130 proc., a Stanisława Niestrata (3 strony) 156,8 proc. W tkalni na 6 krosnach wysunął się na czoło Bronisław Ciuła (161,5 proc.). Maria Tomczyk osiągnęła 161 proc., Irena Drzewiecka 150 proc. Helena Płachta (4 krosna) uzyskała 166,4 proc.

W PZPB Nr 4 w tkalni (16 krosien automatycznych) pierwsze miejsce zajęła Eugenia Filipiak (174,3 proc.). Józef Sobczak osiągnął 171,4 proc. Leokadia Małek uzyskała 168,5 proc.

W PZPB Nr 6 w przędzalni (750 wrzec.) wyróżniły się Stanisława Smyczek (147,5 proc.), Helena Wojciechowska (146,4 proc.) i Maria Haf (145,9 proc.). W tkalni (6 krosien) **Józefa Głogowska osiągnęła 163,1 proc.**, a Wanda Strzelczyk 162,7 proc. Na „czwórkach" odznaczyły się Stanisława Andrzejczak (170,1 proc.) i Maria Rajska (168,7 proc.).

W PZPB Nr 7 w przędzalni (780 wrzec.) osiągnęła **Antonina Dobrzyńska 167,7 proc.**, a **Bronisława Bąkowska 162,7 proc.** W tkalni na „czwórkach" uzyskała Antonina Beśka 169,6 proc., a Józefa Talar 168,4 proc.

W PZPB Nr 8 w przędzalni (920 wrzec.) Maria Bugajna uzyskała 179 proc., Maria Hojecka 170 proc. W tkalni wyróżniły się Daniela Ptak (6 krosien — 175 proc.) i Halina Bawolak (4 krosna — 183 proc.).

W PZPB Nr 9 w tkalni na „szóstkach" wysunęli się na czoło Stanisław Kubik (163,8 proc.) i Józef Zakrzewski (160,3 proc.). Feliksa Pakulska osiągnęła 159 proc., Regina Gejszt 157,5 proc., Franciszka Kociołek 155,7 proc. W przędzalni odznaczyła się Janina Kowalska (636 wrzec. — 138 proc.).

W PZPB Nr 14 w przędzalni wyróżniła się Katarzyna Woźniak (820 wrzec. — 148 proc.). W tkalni na 6 krosnach Franciszka Kaczmarek osiągnęła 145,1 proc.

W PZPB Nr 16 odznaczyły się prządki: Melania Modrzejewska (852 wrzec. — 156,6 proc.), Maria Napora (872 wrzec. — 154,5 proc.) i Zofia Zemsta (960 wrzec. — 154,5 proc.).

W PZPB Nr 22 w przędzalni (838 wrzec.) Feliksa Sobczak i Franciszka Denys osiągnęły po 160,5 proc., a Eleonora Wasilewska i Krystyna Ambrożczyk (666 wrzec.) po 165 proc.

W PZPB w Rudzie Pabianickiej w tkalni (10 krosien) uzyskała Janina Stramska 147,2 proc., a Marta Majer 144.8 proc. Władysława Woźniak (8 krosien) osiągnęła 146,6 proc., Ksawera Szymańska 133,8 proc. Na 6 krosnach wyróżniły się Zofia Kubacka (148,2 proc.) i Helena Borówczyńska (146,2 proc.). W przędzalni (3 strony) Maria Kmin osiągnęła 171 proc., a Maria Kalwińska 162 proc.

W tę i z powrotem

Zaszczepiona od biurokracji

Wydział Ewidencji Ubezpieczalni Społecznej. Przy barierze, oddzielającej interesantów od urzędników i kartoteki, stoi strapiony starszy obywatel.

— Co się panu stało? zapytuje z przejęciem młoda pracowniczka wydziału urzędująca od „Sz" do „W"

— Zabrakło mi 8 złotych do wykupienia legitymacji — wzdycha obywatel — a do domu mam tak daleko...

— E to żadne zmartwienie — uśmiecha się miła panienka — Ja panu pożyczę. Twarz interesanta się rozjaśnia. Starszy pan notuje nazwisko urzędniczki: **J. Jabłońska.**

My również notujemy: ob. J. Jabłońska „daleko padła od biurokratycznej jabłoni". Młode serce „zaszczepiło" ją od bakcyla sztywnego, formalistycznego urzędowania.

Kino w kinie

— Ja mam aż trzy! zaryczał triumfalnie jakiś zażywny facet zdarłszy z pleców koszulę.

— Ja cztery — westchnął starszy pan, macając się po plecach.

— Ja tylko dwie! — oblicza z ulgą dama podskakująca w 14-tym rzędzie.

Opis powyższego „polowania" zawdzięczamy ob Drygasowi, który stwierdza, że jeśli chodzi o niego samego to złapał aż pięć wypasionych pluskiew **na seansie filmowym w kinie „Włókniarz".**

P. S. Jak wynika z repertuaru kin, „Włókniarz" wyświetla obecnie film pt. „Okoliczności łagodzące" Wydaje się jednak, że w sprawie wyżej opisanego stanu sanitarnego widowni **niema żadnych okoliczności łagodzących.**

Koniec wieńczy dzieło

Ktoś kiedyś zaczął budowę domu przy rogu ul. Magistrackiej i Nowotki. Założono fundamenty, doprowadzono mury do wysokości parteru i stop.

Niejeden z przechodniów zatrzymuje się przed niedokończoną budowlą i zastanawia się, czemu się nikt w.w. domem nie zainteresuje. Czyżby za dużo było mieszkań w Łodzi?

ŁODZIANIN

Rozbudowa i remonty

Wydział Odbudowy Zarządu Miejskiego przystąpił już do budowy nowoczesnej hali sportowej przy ul. Skorupki. Położone już zostały fundamenty i zabezpieczony został teren.

W najbliższych dniach rozpoczyna się budowa II szkoły podstawowej przy ul. Wólczańskiej 171-173. Szkoła na Karolewie została już ukończona. Poza tym remontuje się gruntownie gmach szkoły przy ul. Gdańskiej 90.

Zwiększają się kadry

pracowników filmowych

W ubiegłą niedzielę w świetlicy Związku Zawodowego Pracowników Filmowych odbyło się po zakończeniu egzaminów wręczenie dyplomów zawodowych kinooperatorom Łodzi, Wrocławia, Częstochowy, Piotrkowa, Łowicza i innych miast. Ogólna liczba wydanych dyplomów wynosi 53.

Dyplomowanie nowych fachowców w przemyśle filmowym przyczyni się niewątpliwie w wielkim stopniu do usprawnienia porządków w naszej kinematografii.

Co usłyszymy dziś przez radio

Program na środę 11 sierpnia 1948 roku.

12.04 Dziennik; 12.25 Pieśni w wyk. S. Adamczewskiego — baryton; 12.45 „Co czytać"; 12.55 „Gawęda Hanny"; 13.00 (Ł) Koncert rozrywkowy wyk. H. Wilczyńska i W. Dunin-Brzeziński — piosenki, zespół jazzowy Kleckiego i Frachowicza oraz A. Lustig — akomp., 13.45 II audycja z cyklu: „Kompozytor tygodnia — Maurycy Ravel" — (płyty); 14.30 (Ł) Z dzisiejszej prasy; 14.35 (Ł) Fragmenty opery komicznej „Cyrulik Sewilski" Rossini'ego (płyty); 15.05 (Ł) Informator akademicki 15.10 (Ł) Interludium z płyt; 15.20 (Ł) Pogadanka J. Zakrzewskiej pt. „Spółdzielczość organizuje wymiany handlowe ze wsią"; 15.30 „Sąd w dżungli — słuchowisko dla młodzieży Aleksandra Gajdeckiego w reżyserii T. Markowskiego; 17.20 Koncert rozrywkowy; 17.55 Skrzynka PKO; 18.00 „Mówi Wystawa Ziem Odzyskanych" 18.05 „Przez lądy i morza"; 18.15 Audycja dla wojska; 18.45 „Nowe książki" — felieton; 18.50 Koncert chóru dzieci z Czechosłowacji; 19.30 „Emancypantki" 36 odcinek powieści B. Prusa; 19.45 „Rumunia przemawia do Polski"; 20.15 „Ciekawostki literackie"; 20.20 Audycja Komitetu Wykonawczego Obchodu Roku Chopinowskiego; 20.30 Audycja Chopinowska w wyk. H. Czerny-Stefańskiej; 20.58 Komunikat meteorologiczny; 21.00 Dziennik; 22.00 Muzyka taneczna (płyty); 22.40 Komunikat z XIV Olimpiady; 23.00 Ostatnie wiadomości; 23.10 Muzyka taneczna; 23.20 Program na jutro; 23.30 (Ł) Koncert życzeń; 23.59 (Ł) Zakończenie audycji i Hymn.

Kronika Kalisza

KOMU WINSZUJEMY

Środa, 11 sierpnia 1948 r.
Dziś: Zuzanny.

WAŻNIEJSZE TELEFONY

Komenda MO 16-62
Miejskie Pogotowie Ratunkowe i Straż Pożarna 21-77.
Informacja telefoniczna (Biuro numerów), podawanie dokładnego czasu 12-11.
Informacja pocztowa 14-07.
Informacja kolejowa 10-51.

DYŻURY APTEK

Dziś dyżuruje apteka mgr. Ptaszyńskiego, Kanonicka 6 tel. 14-87.

TEATR

Środa, godz. 19,45 — Moja żona Penelopa. Zniżki ważne.

KINA

„BAŁTYK" — „Niebo czy piekło" — film produkcji amerykańskiej. „WOLNOŚĆ" i „STYLOWY" wyświetlają film „Czarodziejskie ziarno" i dodatek „Lis - Kitaczek".

Materiałów przydziałowych jest dosyć!

Od kilku dni punkty rozdzielcze materiałów włókienniczych na karty odzieżowe, są oblężone przez gromady klientów, na skutek czego rozdział materiałów jest mocno utrudniony. A przecież ostateczny termin odebrania przydziałów jest jeszcze bardzo daleki — prawie 3 tygodnie: każdy zdąży jeszcze odebrać swój przydział.

Materiałów jest w magazynach dosyć dla wszystkich, a ponieważ jakość ich jest jednakowa, więc nie należy wprowadzać zamieszania przez gwałtowne „dobijanie się" o swój przydział.

Nowa motopompa w Pólku

W niedzielę, 8 b. m. odbyło się w Pólku, gm. Podgrodzie Kal., uroczyste poświęcenie motopompy miejscowego Oddziału O. S. P.

W uroczystości wzięło liczny udział miejscowe społeczeństwo, oraz zaproszeni goście i rodzice chrzestni. W imieniu Starosty Powiatowego powiatowy komendant pożarnictwa — por. Cz. Jaworski, dokonał aktu przekazania motopompy Zarządowi Straży.

Po części oficjalnej odbyły się popisy dzieci strażackich, które wykonały kilka tańców ludowych oraz pieśni chóralnych.

Na zakończenie odbyła się zabawa taneczna.

Sukcesy kapeli ludowej

Inauguracyjny koncert Kapeli Ludowej Ziemi Kaliskiej, który odbył się w Teatrze Miejskim, w ubiegły piątek, wypadł bardzo dobrze. Sukcesy Kapeli są zasługą zarówno dyrygentów ob. ob. Loretańskiego i Koźmińskiego, jak i wszystkich członków orkiestry.

W wykonaniu poszczególnych utworów Kapela wykazała niewątpliwie wysoką klasę, zarówno w melodiach ludowych, jak i klasycznych.

Można mieć pewność, że Kapela w najkrótszym czasie zdobędzie znaczne laury na polu kultury muzycznej, przyczyniając się do rozsławienia naszego miasta. Na uwagę zasługuje fakt wprowadzenia przez kierowników Kapeli oryginalnych strojów ludowych. Zwiększa to jeszcze atrakcyjność występów orkiestry, które i tak stanowią ważne wydarzenie kulturalne dla Kalisza.

Junacy SP — pracują

Kaliska Komenda „Służby Polsce" przydzieliła przed kilkoma dniami do prac niwelacyjnych na lotnisku Aeroklubu Kaliskiego w Kościelnej Wsi junaków z Organizacji „Służba Polsce".

Już w niedługim czasie nasz Aeroklub będzie dysponował własną bazą szkoleniową. Przyczyni się to niewątpliwie do rozwoju lotnictwa szybowcowego i motorowego na terenie Kalisza. Znając wielką żywotność i aktywność młodego Aeroklubu kaliskiego oraz oddziału „Ligi Lotniczej" jesteśmy pewni, że już w niedługim czasie motory samolotów ćwiczebnych zawarczą nad Kaliszem.

Na sali sadowej

W dniu 3 bm., odbędzie się przed Sądem Okręgowym w Kaliszu, sprawa doraźna przeciwko Stanisławowi Walczyńskiemu, ur. dnia 13. 11. 1918 r. w Kaliszu, który — jako kasjer Powszechnej Spółdzielni Spożywców, zabrał z kasy tejże Spółdzielni — w celu przywłaszczenia — kwotę 156.084 złotych.

Proces wzbudził znaczne zainteresowanie.

Pożary

Dnia 7 bm. w miejscowości Wielołęka, gm. Dobroszyn, pow. Konin, w obejściu ob. Włodarkiewicza Stanisława wybuchł pożar, podczas którego spaliła się obora. Strat w inwentarzu żywym nie było.

Wstępne dochodzenie wykazało, że pożar powstał z podpalenia: 4-letni syn poszkodowanego Włodarkiewicza Czesława bawił się w zagrodzie i podpalił słomę, znajdującą się o 2 metry od obory. Dalsze dochodzenie w toku.

* * *

Dnia 7 bm. w miejscowości Wąsosze, gm. Piotrkowice, pow. Konin, podczas młócenia zboża w polu, zapaliła się sterta słomy, należąca do resztówki Wąsosze. Pożar powstał od iskry z komina lokomobili, która pędziła młockarnię. Dochodzenie prowadzi Posterunek M. O. w Ślesinie.

Ciekawy odczyt

Liga Kobiet zawiadamia wszystkie swoje członkinie, iż w dniu 12. 8. 1948 r. w sali Rzemieślników o godz. 18-tej odbędzie się odczyt dra Kiblera na temat gruźlicy.

Wieści z kraju

UROCZYSTOŚCI 75-LECIA POLSKIEGO TOWARZYSTWA TATRZAŃSKIEGO

W niedzielę rozpoczęły się w Zakopanem uroczystości jubileuszowe 75-lecia Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego. W godzinach rannych dokonano odsłonięcia tablicy pamiątkowej ku czci Klimka Bachledy na Dworcu Tatrzańskim.

W czasie uroczystości okolicznościowych przemówienie wygłosił rektor prof. Walery Gostal i Stanisław Gąsienica najlepszy przewodnik tatrzański.

Dalszym punktem uroczystości było otwarcie wystawy P. T. T.

W godzinach wieczornych odbyła się wieczornica góralska, na której wystąpiły zespoły regionalne górali z Bukowiny oraz górali śląskich z Izdebnej.

Sprawy teatralne

Czy naprawdę przychodzili tu robotnicy i chłopi?

„Miasto nasze staje się sławne, bo to: za dwa lata i 1800-lecie jego istnienia, bo do wszystkich zakątków kraju dociera wiadomość, że już w najbliższym czasie powstanie województwo kaliskie ze stolicą w Kaliszu.

Tym się prawdopodobnie tłumaczą liczne odwiedziny naszego grodu — przybywają tu między innymi artyści, pragnący zyskać sobie uznanie przyszłego miasta wojewódzkiego, oraz dziennikarze, którzy obecnie dużo i chętnie piszą o naszym mieście.

Niektórzy z nich po dwudniowym zaledwie pobycie w Kaliszu i rozmowie z trzema bodaj że osobami kreślą drogi rozwojowe przyszłego Kalisza, wytyczają plany rozwoju przemysłu kaliskiego...

Ostatnio, w „Głosie Wielkopolskim" z dnia 8-ego sierpnia br. ukazał się artykuł p. t.: „Kalisz — miasto zabytków i miasto przyszłości", którego autorką jest ob. A. Łącz.

Ob. Łącz po stwierdzeniu, że w Kaliszu mieszka między innymi młody literat ob. Wincenty Jędrkiewicz, że mieszkali tutaj Garczyński, Tymowski, Klonowicz i inni oraz pominięciu faktu, że mieszkał tu również i pracował Adam Asnyk, dokonując przeglądu życia teatralnego w Kaliszu, pisze, co następuje: „... W. Bogusławski był kierownikiem teatru przez lat 15. W okresie międzywojennym miał Kalisz takich dyrektorów teatru przyp. Red.) jak Iwo Gall oraz Lenk. Teatr stał wówczas wysoko — ludzie zalegali widownię tłumnie. Wizytator Hofman zapełniał widownię chłopami i robotnikami".

Dalej autorka wyraża pewne wątpliwości co do poziomu artystycznego obecnego teatru.

Sprawa teatru kaliskiego obchodzi nas tak żywo, że nie możemy pozostawić bez repliki twierdzeń ob. Łącz. Po pierwsze — „ludzie zalegali widownię tłumnie". Ob. Łącz tym samym chciała widocznie powiedzieć, że obecnie jest odwrotnie, że dawniej — to były czasy, gdy każdy miał dostęp do teatru!

Tymczasem w archwiwach teatralnych zachowała się statystyka frekwencji, z której wynika, że teatr nigdy nie był zapełniany po t. zw. „brzegi", że kilkanaście razy sztuki odwoływane, bo nie było widzów, że np. na premierze sztuki „Ich Synowa" na 702 miejsco było „aż" ...15-tu widzów, a na premierze „Bracia Lerche" trochę więcej, bo... 22 widzów.

„Wizytator Hofman zapełniał widownię robotnikami i chłopami" — pisze entuzjastka świetnej przeszłości Teatru im. W. Bogusławskiego w Kaliszu.

Śmieją się napewno kaliscy robotnicy i chłopi z powiatu, gdy czytają te słowa. Skąd chłopu i robotnikowi w okresie sanacyjnym do teatru? Rozmawialiśmy na ten temat z robotnikami w Kaliszu — nie, oni do teatru nie chodzili, to samo i chłopi. Owszem śmietanka kaliska — p. aptekarz, właściciele sklepów i fabryk kaliskich zjawiali się na przedstawieniu. Ale człowiek pracy nie bywał w teatrze, bo nie stać go było nawet na opłacenie garderoby, nie mówiąc już o nabyciu biletu.

W związku z artykułem ob. Łącz musimy stwierdzić, że w obecnym teatrze kaliskim większość widzów stanowi klasa pracująca, że właśnie teatr kaliski wprowadził 50-procentowe zniżki dla świata pracy, że Związki Zawodowe wydają miesięcznie dla kaliskiego świata pracy 7800 biletów ulgowych, że właśnie teraz jest rojno w teatrze.

A na przyszłość radzimy dokładniej sprawdzać informacje...

(Dz)

Życie sportowe w Kaliszu

W sobotę, 7 bm. ruchliwy ZS „GWARDIA" zaprosił do Kalisza na towarzyskie spotkanie piłkarskie łódzki A-klasowy ZZK. Spotkanie to zakończyło się wysokim zwycięstwem gości w stosunku 7:3 (3:1).

Gra nie stała na wysokim poziomie, szczególnie do przerwy. „Gwardia" miała chwile wyraźnej przewagi, której nie potrafiła jednak wykorzystać cyfrowo. Z nowych nabytków Gwardii lewoskrzydłowy okazał się zupełnie miernym graczem. Fatalnie wypadł jednak przede wszystkim Grochowiecki w bramce. Źle się ustawiał, niepotrzebnie wybiegał no i wypuszczał z rąk zupełnie niegroźne nieraz strzały łodzian

Pierwszą bramkę zdobywa dla ZZK środek napadu, reprezentant Polski Koczewski w 17 m., jednak w minutę później Bułatka wyrównuje. Gwardia ma długie okresy przewagi w polu, jednak bramki zdobywają z pojedynczych przebojów goście: w 26 m. Koczewski lekko przenosi piłkę ponad wybiegającym bramkarzem do pustej bramki, w trzy minuty ten sam gracz pięknym ostrym strzałem zdobywa trzeci punkt.

Po przerwie obraz gry się zmienia. ZZK otrząsa się z przewagi Gwardzistów i bramki padają dość często. W 5 m. Bułatka zdobywa drugą bramkę, jednak w 5 minut potem lewoskrzydłowy gości Deska podwyższa wynik na 4:2. W 15 m. Bułatka zdobywa swoją trzecią i jak się okazuje ostatnią dla gospodarzy bramkę. Teraz kolejne serie ataków gości, z których padają następne bramki: w 17 m. Grochowiecki fatalnie wypuszcza strzał lewoskrzydłowego Deski, w 25 m. szóstą bramkę zdobywa prawy pomocnik Jach i w 31 m. ponownie Deska ustala wynik dnia na 7:3 dla gości.

W drużynie ZZK wyróżnił się przede wszystkim Koczewski, nie tylko doskonały napastnik o przytomnych zagraniach i szybkiej orientacji, ale i umiejętny kierownik ataku, sprawnie dyrygujący piątką ofensywy.

*

W niedzielę, na boisku stadionu miejskiego TUR zapoczątkował serię jesiennej rundy mistrzostw kl. A zwycięstwem nad groźną jedenastką kolejarzy z Kępna 3:1 (0:1)

Gra nie stała na wysokim poziomie. Zespół Kępna nie pokazał nam ani techniki, ani gry zespołowej, ani nawet kondycji fizycznej.

Jeśli pierwsza część spotkania zakończyła się wynikiem 1:0 dla Kępna, to było raczej „zasługą" fatalnej w tym czasie gry TUR-u, niż umiejętności gości. TUR do przerwy zagrał bardzo źle: atak biegał po całym boisku, pomocy nie było widać, a obrona często kiksowała i myliła się w ustawianiu i wybiegach.

Po przerwie natomiast TUR pokazał, że umie zagrać na pewnym poziomie. Akcje ataku nabrały płynności i celowości. Zakrzewski przypomniał sobie, że jest nie tylko trzecim obrońcą ale i pomocnikiem, a obrona nabrała pewności siebie. Nie było to oczywiście szczytem umiejętności TUR-owców, wystarczyło jednak do wygranej. Podkreślić należy, że mimo ostrej gry, sędzia, zresztą dość słaby, nie był zmuszony do odgwizdywania fauli.

*

Druga kaliska drużyna A-klasowa TS „PROSNA" mniej szczęśliwie wkroczyła w serię rozgrywek mistrzowskich, ulegając na meczu wyjazdowym w Jarocinie miejscowej POLONII 1:3. Podkreślić należy, że choć „Prosna" pojechała do Jarocina w rezerwowym składzie, to jednak pokonanie drużyny tak słabej, jak tamtejsza Polonia, powinno leżeć bezwzględnie w ich możliwościach.

Przekonamy się za tydzień na meczu w Kaliszu z kolejarzami z Kępna, czy dzisiejsza porażka to tylko przypadek, względnie obce boisko, czy też sympatyczni Prośniarze przechodzą ponownie jeden ze swych tak niestety częstych spadków formy.

(Ł)

Kronika wypadków

Ubiegła niedziela stała pod znakiem wypadków, Pogotowie Szpitala Miejskiego było kilkakrotnie wzywane dla udzielenia pomocy na miejscu.

Józef Tomalik, lat 21, zam. w Kucharach, gm. Gołuchów, skutkiem wypadku przy pracy doznał ciężkiej kontuzji prawej ręki. Rannego odstawiono do szpitala w Kaliszu.

* * *

W czasie bójki, wywołanej pod wpływem alkoholu na majówce w Wolicy, gm. Podgrodzie Kaliskie, została pobita Juszczak Helena, lat 22, zamieszkała w Wolicy, gm. Podgrodzie Kaliskie. Poszkodowaną w stanie ciężkim odstawiono do szpitala w Kaliszu.

* * *

Maria Janicka, lat 42, zam. w Kaliszu, ul. Widok 29, na skutek upadku z roweru doznała zniekształcenia twarzy. Pogotowie przewiozło ranną do szpitala.

* * *

W Zbiersku, pow. Kalisz, po libacji urządzonej na majówce wybuchła bójka, podczas której został pobity butelką Zubruch Henryk, lat 23, zam. w Kol. Zbiersk. Pobitemu udzielono pomocy w Szpitalu Powiatowym w Kaliszu.

* * *

Bronisław Muzyka, zam. — Kalisz, ul. Pułaskiego 12, jadąc motocyklem, najechał na przechodzącą kobietę, na skutek czego przewrócił się, doznając ogólnych, powierzchownych obrażeń ciała. Najechana przez niego kobieta — Gieras Antonina, zam. — Podgórze Nr 4, doznała złamania nogi i żeber. Obydwie ofiary wypadku znajdują się w szpitalu.

Wydawca: Miejski i Powiatowy Komitet PPR w Kaliszu. Redakcja i Administracja: Kalisz, ul. Marsz. Stalina 17, tel. 10-26. Tel. nocny 11-10. Godziny przyjęć Redaktor Naczelny 18—19. Sekretariat: 10—13 Zakł. Graf. Sp. Wyd. „Prasa" Łódź, Żwirki 17.

TEATRY

TEATR WOJSKA POLSKIEGO

Z powodu remontu w miesiącu sierpniu teatr nieczynny.

TEATR POWSZECHNY

Dziś o godzinie 19.30 „ZABUSIA" G. Zapolskiej w reżyserii Dobiesława Damięckiego. Dekoracje J. Przerackiej. W roli tytułowej Irena Górska, jedna z najzdolniejszych aktorek młodego pokolenia. W innych rolach występują: E. Drozdowska, H. Krzywicka, M. Stróżyńska, Z. Truszkówna, J. Zarubin, J. Dwornicki, Z. Filuś i Z. Kęstowicz.

TEATR KOMEDII MUZYCZNEJ „LUTNIA"
Piotrkowska 243

Dziś i dni następnych o godzinie 19.15 „CNOTLIWA ZUZANNA", operetka w 3-ch aktach J. Gilberta.

Bilety wcześniej do nabycia: ul. Piotrkowska 102. a od godz. 17-ej w kasie teatru. W niedzielę kasa teatru czynna od godz. 11-ej.

Teatr „BAGATELA" Piotrkowska 94.

Dziś i codziennie o godz. 20-ej koniec przedst. 22-ga znakomita komedia Ludwika Verneuill'a pt.

„MUSISZ BYĆ MOJĄ"

Kasa czynna przez cały dzień: tel. 272-70.

TEATR KAMERALNY DOMU ŻOŁNIERZA
ul. Daszyńskiego 34.

Ostatni tydzień sztuki Maxwell Andersona „JOANNA z LOTARYNGII" z Ireną Eichlerówną w roli tytułowej. Reżyseria Erwina Axera, kompozycja plastyczna Otto Axera. Początek o godz. 19.15.

Kasa czynna od godz. 12-ej tel. 123-02.

LETNI TEATR „OSA"
Zachodnia 43, tel. 140-09

19.30 punkt. Komedia muzyczna R. Benackiego pt. „Rozkoszna dziewczyna". **H. Makowska** w roli tytułowej oraz B. Halmirska, St. Piasecka, W. Brzeziński, M. Dąbrowski, Wł. Kwaskowski, T. Wołowski, L. Sadurski i inni.

Reżyser: T. Wołowski. — Orkiestra pod batutą Z. Wiehlera. — Dekoracje: J. Galewski. — Tańce L. Sadurski. — Nowa wystawa. — Modne stroje.

KINA

ADRIA — „Życie Emila Zoli" godz. 18.30, 20.30 w niedz. 15.30
BAŁTYK — „Tajemnica nocy wigilijnej" godz. 16, 18.30, 21; w niedz. 13.30.
BAJKA — „Siódma zasłona" godz. 17.30, 20, w niedz. 15.
GDYNIA — Kino nieczynne — na czas remontu Program Aktualności przeniesiono do kina „Hel".
HEL — „800-lecie Moskwy" godz. 16, 18, 20 w niedz. 14.
HEL — „Program aktualności krajowych i zagranicznych Nr 24" godz. 11, 12, 13, 14, w niedz. 11, 12, 13.
MUZA — „Rosanna siedmiu księżyców" godz. 18, 20.30, w niedz. 15.30
POLONIA — „W pogoni za mężem" godz. 16, 18.30, 21, w niedz. 13.30.
PRZEDWIOŚNIE — „Zagubione dni" godz. 17.30, 20, w niedz. 15.30
ROBOTNIK — „Wakacje" dodatek: Przegląd Sportowy Nr 8 godz. 17, 19, 21, w niedz. 15.
ROMA — „Kopciuszek" godz. 18, 20, w niedz. 15.30
REKORD — „Młodość Maksyma" godz. 18, 20 w niedz. 16.
STYLOWY — „Moja miła" godz. 16, 18.30, 21, w niedz. 13.30.
ŚWIT — „Kwiat miłości" godz. 18, 20, w niedz. 16.
TĘCZA — „Dragonwyck" godz. 17, 19, 21; w niedz. 15.
TATRY (w ogrodzie) — „As wywiadu" godz. 17, 19, 21 w niedz. 15.
WISŁA — „Bolero" godz. 17, 19, 21, w niedz. pocz. o godz. 15.

Kino »WISŁA«
Dziś PREMIERA
Beztroska komedia prod. francuskiej
BOLERO
Reżyser: **JEDN BUHLER**
W rolach głównych: **ARLETHY, ANDRE LUQGET, MEG LEMONIER**
4873-

Przed mistrzostwami ŁOZB

Pięściarze Zrywu i IKP rozpoczęli treningi!

W związku ze zbliżającymi się mistrzostwami pięściarze łódzcy zabierają się już do intensywnych treningów.

Kierownictwo sekcji bokserskiej Zrywu wzywa wszystkich swych zawodników do regularnego uczęszczania na treningi, które odbywają się 3 razy w tygodniu w poniedziałki, środy i piątki o godz. 18-ej w Parku Ludowym.

*

Sekcja pięściarska IKP również rozpoczęła już przygotowania do mistrzostw i odbywa regularne treningi. Drużyna IKP składająca się z młodych ambitnych chłopców może w tym sezonie sprawić niejedną niespodziankę

Filipinczyk Triani

omal nie znokautowany przez Antkiewicza

Londyn, 9, VIII.

Drugi dzień olimpijskiego turnieju bokserskiego rozpoczęły walki w wadze piórkowej. Reprezentant Polski w tej kategorii Antkiewicz wygrał swoje spotkanie, zwyciężając wysoko na punkty Filipińczyka Triani.

Od początku walki Polak był stale w ofensywie. Przez pierwsze dwie rundy twardy Filipińczyk wytrzymywał ataki Antkiewicza, w trzeciej jednak wyraźnie osłabł i przewaga Polaka uwidoczniała się coraz bardziej.

W ostatnim starciu Filipińczyk był bliski nokautu. Antkiewicz przy nieustannym dopingu publiczności atakował do ostatniego gongu rzucając przeciwnika na liny. Przy końcu tego starcia Triani był wyraźnie osłabiony i słaniał się po każdym ciosie Polaka. Pod koniec rundy sędzia zwrócił uwagę sekundantowi Sztamowi za zbyt głośne uwagi.

W dniu dzisiejszym Antkiewicz walczyć będzie w II-ej rundzie wagi piórkowej, a w wadze półciężkiej zadebiutuje Szymura.

Antkiewicz (Polska) drugi zwycięzca londyński

Na marginesie Olimpiady

Kompromitacja, za kompromitacją

organizatorów Igrzysk Olimpijskich

LONDYN, 9.8.

Organizacja dziesięcioboju nie stanęła na wysokości zadania. Poszczególne konkurencje przeciągnęły się w drugim dniu, jak wiadomo, do późnej nocy, a ponadto popełniono szereg omyłek Po pierwszym dniu sklasyfikowano Adamczyka na ósmym miejscu. Sprostowano to potem, i podano, że jest 6-ty, co również nie odpowiadało prawdzie. Ostatecznie po dokładnym obliczeniu okazało się, że po pierwszym dniu zawodów Adamczyk znalazł się na siódmym miejscu. Mierzenie wyników nastręczało również wiele wątpliwości. Kierownictwo drużyny polskiej złożyło nawet protest odnośnie mierzenia czasu Adamczyka w biegu na 110 m p. pł. Adamczyk padł jeszcze ofiarą pomyłki sędziów w rzucie oszczepem, gdzie zaliczono mu wynik 36,78 m zamiast 43,70 m. Pomyłkę tę dzięki interwencji kierownictwa sprostowano.

W olimpijskich zawodach kajakowych, które rozpoczynają się w środę 11bm. bierze udział 18 państw. Ogólnie faworyzowane są tu osady Szwecji i Kanady.

W Londynie dzieją się cuda

Po raz pierwszy zdarzył się wypadek, że zawodnik, mający czwarte miejsce w konkurencji „uzyskał" czas lepszy od kolegi, który uplasował się na trzeciej pozycji. Wypadek taki miał miejsce na Igrzyskach Olimpijskich w Londynie w sobotę w czasie finałowego biegu na 200 m stylem klasycznym w konkurencji męskiej. W biegu tym Sohl (USA) przybyły na metę trzeci, lecz sędzia mierzący czas podał jego wynik — 2:43,9 min., podczas gdy czas Davies'a (Australia), który ukończył bieg, jako czwarty, wynosił 2:43,7 ci. 21,05.

Pływacy łódzcy

wyjeżdżają do Wrocławia

W ramach imprez sportowych Wystawy Z.O. w dniach 14 — 16 bm. odbędą się po raz pierwszy we Wrocławiu główne mistrzostwa Polski w pływaniu i skokach. Zawody odbędą się w odremontowanych basenach stadionu olimpijskiego im gen. Świerczewskiego.

Przygotowania do przyjęcia ok. 500 zawodników z całej Polski są już w pełnym toku. Zawodnicy mieszkać będą w hotelu „Sportowym" przy ul. Dicksteina i w Domu Akademickim przy Pl. Grunwaldzkim. Do komitetu organizacyjnego napływają zgłoszenia klubów z całej Polski .

Z Łodzi do Wrocławia jadą pływacy YMCA ze Szczepaniakówną i Nastałkiem, Filmowiec z Bronieckim i Jerą oraz Zjednoczone z Nikodemskim (100 i 200 m. kl) Witczakiem (100 m.) grzbiet., Kroqulcem (100 i 200 kl.) i Przyborowskim (skoki).

„Cracovia" bez trenera

KRAKÓW (obsł. wł.) — Doskonały trener Cracovii Karol Pruha, prowadzący od lutego treningi piłkarzy Cracovii, zmuszony został powrócić do kraju. Pruha, będący urzędnikiem zarządu miejskiego w Pradze, nie otrzymał prolongaty półrocznego urlopu i musiał powrócić na zajmowane stanowisko.

59 polskich motocyklistów

startuje w Wielkim Międzynarodowym Maratonie

W sobotę rano wyjechała do Czechosłowacji ekipa Polskiego Związku Motocyklowego, udającą się na Międzynarodowy Maraton Motocyklowy, rozpoczęty wczoraj w Zlinie. Z Polski wyjechało 59 motocyklistów, którzy po raz pierwszy w historii polskiego sportu motocyklowego wezmą tak licznie udział w imprezie międzynarodowej. W głównym konkursie o Wielką Nagrodę Maratonu Polskę reprezentować będą: Brun, Dąbrowski i Jankowski oraz Żymirski. Rywalizować oni będą z doskonałym zespołem włoskim, w skład którego wchodzą kierowcy o sławie światowej: Giudici, Bonatti, Longoni i Monti. Włosi jadą na „Morini" 125 ccm, które, zdaniem fachowców, stanowić będą rewelację. Nie mniej groźnymi przeciwnikami będą Czechosłowacy na „Jawach" 250 ccm: Dusil, Hanz, Bednar i Novitzky. Węgrzy pokonani w r. ub. przez oba polskie zespoły podczas międzynarodowej 6-dniówki, wystąpią w składzie: Szabo, Ender („Puch") 125 cm, Kralik („Jawa" 250 cm) Koermendi, Puhony (BMW 500).

Polacy startować będą również w konkurencji o Nagrodę Tatr dla zespołów klubowych, gdzie konkurować będą z Czechosłowakami i Węgrami oraz w konkursie o Nagrodę Sił Zbrojnych, gdzie jedynymi ich przeciwnikami będą Czechosłowacy.

Holendrzy, Anglicy i Szwajcar startować będą tylko w konkurencji indywidualnej.

Do Nagrody Karkonoszy dla zespołów fabrycznych zgłoszono jedynie zespoły Czechosłowacji.

Ogółem startować będzie w M. M. M. 221 zawodników, tak, że impreza ta zarówno pod względem rozmiarów, jak i obsady będzie jednym z największych wydarzeń w europejskim sporcie motocyklowym. Trasa wyścigu wynosi ok. 2.700 km.

Poszczególne etapy na terenie Polski rozegrane zostaną na trasie: czwarty etap dnia 12.8. br., start z Lubawki godz. 14.15 — 17.30, meta w Jeleniej Górze 15.15 — 18.20. Piąty etap dnia 13.8. br. start z Jeleniej Góry 15 — 9.20 przez Nysę, Olecznicę, Świerzawę z metą w Jeleniej Górze 16 — 19.00. Szósty etap 14.8. br. z Jeleniej Góry o godz. 9.20 przez Świeradów — Zdrój, Zgorzelec, Bolesławice, Chocianów, Lubin, Legnicę, Jawór z metą w Jeleniej Górze gdoz. 13.35 — 16.05. Siódmy etap 15.8. br. start z Jeleniej Góry o 5.40 — 9.20 przez Świebodzice do Wrocławia z metą na Stadionie Olimpijskim.

O złote statuetki Kucharskiego

walczyć będą w niedzielę najlepsi nasi szosowcy

Klasycznym wyścigiem kolarskim Łodzi o znaczeniu nie lokalnym, lecz ogólnopolskim jest wyścig szosowy na dystansie 150 km. imienia ś. p. Czesława Jaskólskiego, w którym rok rocznie elita naszych szosowców walczy o cenne nagrody ofiarowane przez Czesława Kucharskiego.

W niedzielę 15 sierpnia na trasie Łódź — Piotrków — Tomaszów — Łódź odbędzie się już po raz trzeci ten wyścig. Tak się składało, że do tej pory łodzianie nie mieli w nim szczęścia. Piękne nagrody wędrowały do Warszawy. W tym roku doskonała forma Pietraszewskiego i znaczne podciągnięcie się w formie naszej łódzkiej stawki szosowców pozwalają przypuszczać, że tym razem złote statuy Kucharskiego pozostaną u nas.

Start do wyścigu niedzielnego, który będzie niewątpliwie atrakcją dla całej sportowej Łodzi odbędzie się na boisku „Wimy" o godzinie 8 rano. Atrakcyjność jego podniesie jeszcze obecność na nim samego fundatora nagród, który jakżeśmy już donosili, bawi obecnie w Łodzi.

Włókniarze dziękują

za pomoc w organizacji Ogólnopolskich Igrzysk Sportowych

Komitet Organizacyjny II. Ogólnopolskich Igrzysk Sportowych Włókniarzy składa podziękowanie za pomoc przy przeprowadzeniu zawodów w ramach Igrzysk Łódzkim Związkom Sportowym, a w szczególności Ł.O.Z.L.A. i Ł.O.Z. Kol., oraz Centrum Wyszkolenia Sanitarnego W. P. i Kompanii Akademickiej za zorganizowanie obsługi sanitarnej i lekarskiej. Jednocześnie Komitet składa podziękowanie Centr. Domu Dziecka przy ul. Napiórkowskiego 99, Komendzie Chorągwi Harcerzy przy ul. Skorupki 10—12, świetlicy Oddz. Dziew. Zw. Zaw. Włókn. przy ul. Kilińskiego 145, świetlicy P.Z.P.W. Nr 4 przy ul. Kątnej 29 i świetlicy P.Z.P. Dz. Nr 4 przy ulicy Gdańskiej 49, za zakwaterowanie i zorganizowanie stołówek dla uczestników Igrzysk, i tym wszystkim osobom, które pomagały zorganizować i przeprowadzić Igrzyska.

Niezwykle zaciętą walkę stoczono w finale biegu na 400 m st. dow. w konkurencji kobiecej. W wyścigu tym pierwszych 5 zawodniczek pobiło dawny rekord olimpijski, należący do Holenderki Masterbroek, który wynosił 5:26,4 min. Zwyciężyła Amerykanka Curtis w czasie 5:17,8 min., 2) Karen Harup (Dania) — 5:21.2 min., 3) Gibson (Anglia) — 5:22,5 min., 4) Caroen (Belgia) — 5:25,3 min., 5) Helser (USA) — 5:26,0 min., 6) Tavares (Brazylia) 5:29.4 min.

D-02951